Waarnemingenoverzicht 2014

Dit waarnemingenoverzicht omvat 2014. Er zijn weer heel veel waarnemingen aan het databestand toegevoegd. De resultaten zijn net als voorgaande jaren weergegeven in de vorm van kaarten per soort. Per soortgroep wordt een korte toelichting op deze kaarten gegeven. Waarnemingenoverzichten vóór 2013 verschenen in het tijdschrift RAVON; vanaf 2013 verschijnt het overzicht als PDF op www.ravon.nl/tijdschrift.

Het gaat bij de toegevoegde waarnemingen om zowel projectgebonden waarnemingen (meetnetten, verspreidingsonderzoek) als zogenaamde losse waarnemingen. Dit laatste type waarneming is voor amfibieën, reptielen en vissen ook heel relevant. De meeste soorten migreren namelijk niet ver. De vondst van een kamsalamander, hazelworm of kleine modderkruiper, wijst vrijwel altijd op de aanwezigheid van een populatie ter plaatse.

Ook de landelijke inventarisatieweekenden waren, zoals altijd, weer goed voor veel waarnemingen.

Alle waarnemers heel hartelijk bedankt voor het doorgeven van jullie waardevolle gegevens!

RAVON ontvangt ook waarnemingen vanuit diverse invoerportals en instanties zoals Telmee.nl, Waarneming.nl en Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Ook deze organisaties danken wij hartelijk.

Amfibieën

De spreiding van waarnemingen over het land is ook in 2014 weer erg goed. Tegenwoordig ontvangen we jaarlijks uit het overgrote deel van alle uurhokken tenminste één waarneming. Dat is een groot compliment aan alle waarnemers waard! Met name in Groningen liggen betrekkelijk veel uurhokken waar in 2014 geen enkele amfibieënsoort is geregistreerd.

Zoals bekend zijn de aantallen van de vuursalamander vanaf 2010 en met name vanaf 2011, dramatisch afgenomen ten gevolge van besmetting met de schimmel *Batrachochytrium salamandrivorans*.

Er is inmiddels door het CBS op grond van de telgegevens van RAVON en haar vrijwilligers een teruggang van 99,9% geconstateerd! Mocht u nog niet gemelde waarnemingen hebben, met name vanaf 2010, dan verzoeken wij u dringend deze door te geven. Ook roepen we alle waarnemers op om onverklaarbare sterfte van alle salamandersoorten, overal in het land, direct te melden bij onze promovenda Annemarieke Spitzen. Zij is actief binnen dit onderzoek, dat geleid wordt door onderzoekers van de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent en plaatsvindt in samenwerking met vele anderen.

Bij de Alpenwatersalamander valt de ruime verspreiding buiten het natuurlijke areaal op, veroorzaakt door de vele illegale uitzettingen. Natuurlijke verspreidingspatronen raken steeds verder vertroebeld. Verspreid over het volledige natuurlijke areaal van de Alpenwatersalamander zijn weer waarnemingen verzameld, waaronder zich nauwelijks "nieuwe uurhokken" bevinden.

Het verspreidingsbeeld van de vinpootsalamander in Noord-Brabant en Limburg is tamelijk stabiel en vrij goed onderzocht. Daarnaast zijn er twee bekende uitzettingen in Drenthe. Het zou zinvol zijn om de vinpootsalamander in het Limburgse Heuvelland extra aandacht te geven. De soort komt er in voor Nederland afwijkend habitat voor en is er schaars.

Bij de kleine watersalamander zijn er verspreid over het hele land "nieuwe uurhokken" gevonden. De soort is vrijwel landsdekkend in kaart gebracht, al laat vooral het noordoostelijke deel van het land (Flevoland, Overijssel en noordelijker) vrij veel hokken zonder (recente) waarnemingen zien. In het zuidwesten van het land zijn in 2014 waarnemingen verzameld in meerdere hokken die op de kaarten van 2013 nog leeg waren.

De verspreiding van de kamsalamander is behoorlijk goed bekend, al zien we hier en daar een "nieuw uurhok" opduiken. Voor zo'n belangrijke Habitatrichtlijnsoort als de kamsalamander, zijn er echter best veel hokken zonder waarnemingen in 2014.

De Italiaanse kamsalamander heeft de laatste jaren veel aandacht gekregen, maar we blijven vragen om oplettendheid in het veld. Het blijft belangrijk om kamsalamanders op de Veluwe aandachtig te bekijken en waarnemingen door te geven. Maak van afwijkende dieren altijd foto's van de boven-, zij- en onderkant! Een herkenningskaart van de inheemse en Italiaanse kamsalamander is te downloaden op www.ravon.nl.

De vroedmeesterpad is ook in 2014 in zijn natuurlijke Zuid-Limburgse areaal nauwlettend gevolgd. Buiten Zuid-Limburg komt de soort, ook alweer door illegale uitzettingen, op vrij veel plaatsen voor. In met name stedelijk gebied weet hij zich goed te handhaven.

De geelbuikvuurpad wordt ook intensief gevolgd in de resterende en nieuw gecreëerde leefgebieden. In Zuidwest-Drenthe leeft de soort in een particulier natuurterrein, met vele andere daar niet-inheemse amfibieënsoorten.

Ook de situatie van de knoflookpad wordt nauwlettend gevolgd door vele vrijwilligers, terreinbeheerders en de Projectgroep Knoflookpad Nederland (Natuurbalans-Limes Divergens, Alterra Wageningen UR, Landschap Overijssel en RAVON). Via herintroductieprojecten wordt gepoogd verloren gegaan gebied te herbevolken. Deze groep heeft in januari 2015 in De Levende Natuur in drie lezenswaardige artikelen over de situatie van deze soort gepubliceerd. Alleen uit Limburg zijn geen waarnemingen van de soort in de NDFF aanwezig.

Bij de gewone pad en rugstreeppad zijn geen grote clusters met nieuwe uurhokken meer te vinden. Al vallen voor de eerste soort enkele regionale nieuwtjes op, op de zeeklei van Noord-Holland en Friesland. Van Terschelling kwam ook in 2014 geen waarneming van gewone pad binnen. Bij de rugstreeppad mag wat extra aandacht uitgaan naar Noordwest-Brabant, Friesland en Overijssel.

Ook de boomkikker wordt in veel gebieden al jaren intensief gevolgd. Toch zijn er ook uurhokken waaruit al enkele jaren geen waarnemingen meer worden ingeleverd. De nodige legale (en illegale) uitzettingen lijken tot vestiging en uitbreiding te leiden.

De heikikker is goed verdeeld over de provincies waargenomen. Ook in 2014 valt Texel op door het ontbreken van waarnemingen. Noordoost-Brabant en de noordelijke Veluwe zouden wat intensiever bekeken kunnen worden. Van Schouwen komen de laatste twee jaar gelukkig weer waarnemingen binnen.

De bruine kikker en groene kikkers laten geen grote verrassingen zien. Steeds meer waarnemers maken serieus werk van het exact op naam brengen van groene kikkers. Een handig hulpmiddel daarbij is de

herkenningskaart groene kikkers, die op de RAVON-website is te downloaden. De vraag welke groene kikker(s) in Zeeuws-Vlaanderen te vinden zijn, staat nog open.

In 2010 werd er door RAVON voor het eerst sinds 20 jaar voortplanting van de Amerikaanse brulkikker in Nederland vastgesteld in twee vijvers in Baarlo. De soort is sindsdien succesvol bestreden door Natuurbalans-Limes Divergens en RAVON. Onze monitoring wijst erop dat dit naar alle waarschijnlijkheid succesvol verlopen is. Op enkele plekken in Noord-Brabant dreigt de soort vanuit Vlaanderen ons land binnen te komen. RAVON houdt ook hier met vrijwilligers, beheerders en de inzet van eDNA de situatie in de gaten.

Reptielen

Ook van reptielen kwamen uit alle belangrijke regio's veel waarnemingen binnen.

Bij de hazelworm zijn er weinig verrassingen. De "nieuwe uurhokken" sluiten aan op bekende leefgebieden.

De zandhagedis is met name in de duinen en op de Veluwe weer zeer veel waargenomen. Op Vlieland en Terschelling is extra aandacht aan deze hagedis besteed en ook de kleine populaties uit het uiterste zuiden van de vastelandsduinen leverden weer waarnemingen op. Opvallend zijn twee "nieuwe uurhokken" in het Gooi.

Het verspreidingsgebied van de levendbarende hagedis is ook al lange tijd goed bekend. Ook uit Zeeland en Groningen, de provincies met de kleinste populaties, kwamen waarnemingen binnen. De meest oostelijke waarneming op Terschelling werd al in Schubben & slijm gepubliceerd.

De kaart van de muurhagedis toont de bekende Maastrichtse verspreiding met daar niet ver vandaan en ook elders in Nederland, enkele uitgezette en zich handhavende populaties van onder andere Franse, Duits-Zwitserse, Italiaanse en mogelijk Nederlandse origine. Er zijn in Nederland momenteel 14 zich handhavende populaties van exotische muurhagedissen bekend (niet allemaal op kaart). Voor het behoud van het unieke Nederlandse genetische materiaal, is het zaak dat deze uitgezette populaties gescheiden blijven van de inheemse. RAVON en de Radboud Universiteit hebben een genetisch onderzoek uitgevoerd naar de inheemse en geïntroduceerde populaties. Het rapport is te downloaden op onze website.

Het verspreidingsbeeld van de gladde slang is voor de meeste regio's up to date. Met name van de Brabantse Wal ontbreken recente waarnemingen in de NDFF. Na de spectaculaire herontdekking van de gladde slang op de St. Pietersberg bij Maastricht in 2013, volgden nog de nodige waarnemingen op behoorlijk uit elkaar gelegen terreindelen. Het enige "nieuwe uurhok" ligt in de Limburgse Maasduinen.

Na jaren zonder waarnemingen van ringslangen in Twente en de Achterhoek kwamen er in 2014 ineens twee vondsten van twee dode dieren binnen. Een waarneming komt van een industrieterrein aan het kanaal bij Lochem, wat aanvoer plausibel maakt. De andere komt van Zelhem. Of de vondsten duiden op een kleine Achterhoekse populatie is allesbehalve zeker. Bij het Gelderse Doornenburg werden een levende en een dode ringslang gevonden.

De adderkaart blijkt goed gevuld en toont geen verrassingen. Op een klein heideveldje op de Utrechtse Heuvelrug houdt een kleine, uitgezette populatie stand.

Vissen

Ook in 2014 zijn er weer viswaarnemingen verspreid over heel Nederland verzameld. In westelijk Nederland is zelfs vrijwel ieder uurhok bezocht.
Vrijwilligers hebben hieraan een grote bijdrage geleverd, waarvoor dank!
In Friesland, Overijssel, Zuid-Holland en Zeeland liepen in 2014 atlasprojecten, waardoor er in deze provincies relatief veel waarnemingen verzameld zijn. Door de grote hoeveelheid gegevens is het goed mogelijk om uitspraken te doen over het verspreidingsgebied van een groot deel van de Nederlandse zoetwatervissen.

Voor de zogenaamde anadrome trekvissen als zalm en zeeprik die vanuit zee de grote rivieren optrekken om zich voort te planten bovenstrooms van Nederland, ontstaat op basis van harde gegevens geen goed beeld van het verspreidingsgebied. Dit komt doordat ze gedurende hun stroomopwaartse trek slechts kort in de Nederlandse rivieren verblijven en bovendien op de meeste plaatsen moeilijk vangbaar zijn. Forel werd hoofdzakelijk aangetroffen langs de kusten (zeeforel) en in enkele beken waar zich standpopulaties (beekforel) gevormd hebben, of waar uitzettingen plaatsvinden. Het aantal volwassen rivierprikken dat is aangetroffen op Nederlandse paaiplaatsen was in 2014 erg laag.

Van de fint die zich voortplant in het zoetwatergetijdengebied van riviermondingen, zijn relatief veel waarnemingen in de Nieuwe Waterweg en ook in Zeeland gedaan. De soort plant zich mogelijk weer voort in het Belgische deel van de Schelde. De Nederlandse Rijntakken lijken hiervoor nog ongeschikt, mogelijk kan hier verandering in komen door een ander beheer van de Haringvlietsluizen.
De anadrome spiering, eveneens een soort van riviermonden, werd in 2014 in een groot deel van de uurhokken van de Westerschelde aangetroffen. In de rest van Nederland was het aantal waarnemingen vrij beperkt. Deze koudwatersoort heeft zowel last van toenemende watertemperaturen als de aanwezigheid van barrières op zoet-zoutovergangen. Van de katadrome paling, die in zoetwater opgroeit en zich voortplant in de Sargassozee, komen de meeste waarnemingen uit de grote rivieren en andere met de Noord- en Wadenzee verbonden wateren. De aantallen vanuit zee optrekkende glasaaltjes namen in 2014 voor het eerst sinds jaren weer toe, hoewel de aantallen in vergelijken tot de jaren '70 nog steeds zeer laag zijn. Voor 2016 zijn we nog op zoek naar enkele mensen om de vrijwilligers-teams, die intrek van glasaaltjes met kruisnetten monitoren, te versterken.

Plantenminnende soorten als tiendoornige stekelbaars, rietvoorn, zeelt en snoek zijn op zeer veel plaatsen aangetroffen. Ook de bittervoorn en het vetje zijn veel aangetroffen. De plantenminners profiteren van de verbeterde waterkwaliteit, waardoor het water helderder geworden is en waterplanten op veel meer plaatsen voorkomen. Dit blijkt ook uit de in 2015 gepubliceerde Living Planet Index (Wereld Natuur Fonds, 2015). Soorten van moerassige, verlandende habitats als grote modderkruiper en kroeskarper doen het daarentegen slecht. Kroeskarper is in 2014 hoofdzakelijk in Zuid-Holland aangetroffen. Deze soort lijkt, net als de grote modderkruiper, op veel plaatsen te verdwijnen. Bij deze een oproep om gericht oude vindplaatsen van kroeskarper en grote modderkruiper te bezoeken, om te zien of ze toch nog aanwezig zijn.

Generalistische soorten als driedoornige stekelbaars, blankvoorn, baars, kleine modderkruiper en karper, die in veel verschillende watertypen kunnen leven, zijn ook in 2014 weer wijdverspreid aangetroffen. Opvallend is het vrijwel ontbreken van waarnemingen van snoekbaars en pos in de oostelijke helft van Nederland. De verspreiding lijkt hier af te nemen als gevolg van een toename van het doorzicht in veel wateren. Ook voor brasem en kolblei lijkt deze tendens zichtbaar. Van de Europese meerval werden waarnemingen uit 18 uurhokken verkregen. Het merendeel bevond zich in of nabij de grote rivieren.

Bij de stromingsminnende soorten, die voor hun gehele of een deel van hun levenscyclus afhankelijk zijn van stromend water, zien we relatief veel waarnemingen van soorten als bermpje en riviergrondel. Dat zijn soorten die hoofdzakelijk in kleinere stromende wateren voorkomen. Ook de zeldzame elrits, beekdonderpad en beekprik zijn in een relatief groot deel van het bekende verspreidingsgebied in de beken van Gelderland, Noord-Brabant en Limburg weer aangetroffen. Van de beekprik en beekdonderpad komen uit het grensgebied met Duitsland geen waarnemingen in 2014. Het zou goed zijn om de hier gelegen beken weer eens te bezoeken. Van de gestippelde alver, Nederlands zeldzaamste zoetwatervis, zijn geen waarnemingen gemeld. Het is onduidelijk of de soort toeneemt in de Geul en de Roer, van uitbreiding buiten deze riviertjes lijkt geen sprake.

Van de grotere stromingsminnende soorten doen de winde en uitheemse roofblei het goed in de Nederlandse grote rivieren en hiermee verbonden wateren. Ook in 2014 zijn hier weer veel waarnemingen gedaan. Barbeel en sneep zijn relatief weinig aangetroffen. De waarnemingen beperken zich hoofdzakelijk tot de Grensmaas, Gelderse IJssel en enkele Zuid-Limburgse riviertjes die relatief snel stromen. Serpeling en kopvoorn, die zowel in grote rivieren als de daarmee verbonden beken voorkomen, zijn iets vaker waargenomen, zij lijken te profiteren van beekherstelprojecten en het opheffen van migratiebarrières. Voor de kwabaal, die vroeger in de meeste beken voorkwam, lijkt dit nog niet het geval. De soort werd in 2014 slechts in zes uurhokken aangetroffen. Alleen in de Vinkeveense plassen en de IJssel-Vechtdelta lijken nog voortplantingspopulaties aanwezig. In de Beerze is de soort geherintroduceerd, maar is nog geen voortplanting vastgesteld. In de Spiegelplas is de soort inmiddels al geruime tijd niet meer aangetroffen.

In 2014 zijn er opnieuw een aantal nieuwe uurhokken met rivierdonderpad vastgesteld, maar de soort lijkt aan de andere kant te verdwijnen uit de grote rivieren. De afgelopen jaren is gebleken dat de soort niet alleen in beekjes en rivieren voorkomt, maar ook op beschutte zuurstofrijke plaatsen in meren en kanalen. De zaklamp blijkt een zeer goede methode om de rivierdonderpad waar te nemen en dit is ook weer veel gebeurd in Noord- en Zuid-Holland. Met name gedurende de winterperiode en het vroege voorjaar is het zaklampvissen een doeltreffende en leuke manier om vissen te inventariseren.
De verwachting is dat er ook in de provincies Friesland, Groningen en Drenthe nog nieuwe hokken voor deze soort te ontdekken zijn! De ontbrekende waarnemingen van rivierdonderpad in de Rijntakken en een deel van de Maas lijken het gevolg van verdringing door uitheemse vissoorten, behorende tot de groep van Ponto-Kaspische grondels (marmergrondel, zwartbekgrondel, Kesslers grondel, Pontische stroomgrondel). De uitbreiding van Kesslers grondel en Pontische stroomgrondel lijkt min of meer te stagneren. De zwartbekgrondel heeft momenteel de overhand en komt in zeer hoge dichtheden voor in de grote rivieren en kanalen en wordt sinds 2014 ook aangetroffen in de provincies Friesland en Groningen. De marmergrondel is minder aanwezig in de grote wateren, maar verspreidt zich wel steeds verder landinwaarts. De soort vertoont hierbij een vergelijkbare habitatvoorkeur als de kleine modderkruiper en wordt zelfs in sloten met grote modderkruipers aangetroffen.

Ook de Aziatische blauwband die met het transport van kweekvissen naar Europa gekomen is, neemt nog steeds toe en bereikt hoge dichtheden in ondiepe stilstaande wateren.

Het is opvallend dat de giebel in relatief veel nieuwe uurhokken verspreid over het hele land is aangetroffen. Het is onduidelijk of dit gaat om een daadwerkelijke uitbreiding, of dat dit komt doordat de soort, die verward kan worden met karper of kroeskarper, beter gedetermineerd wordt.

Van de soorten zoals zonnebaars, regenboogforel, graskarper, koi-karper en exotische meervallen die hoofdzakelijk via uitzettingen verspreid worden, zijn er in 2014 opnieuw enkele tientallen nieuwe uurhokwaarnemingen bijgekomen. De Amerikaanse hondsvis is in een aanzienlijk deel van het bekende verspreidingsgebied in Noord-Brabant en Limburg weer aangetroffen. De witvingrondel werd nog maar op enkele plekken in de grote rivieren waargenomen. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de opkomst van de Ponto-Kaspische grondels. Van de blauwneus werd één waarneming verkregen bij de IJssel-Nederrijnsplitsing. Van de Donaubrasem en dikkopelrits werden geen waarnemingen doorgegeven. We zijn benieuwd of deze soorten nog voorkomen.

Legenda kaarten

De kaarten geven een beeld van de verzamelde gegevens in 2014. Per soort zijn met een rode stip de uurhokken (5 x 5 km) weergegeven waar de desbetreffende soort in 2014 is waargenomen. De grijze vierkantjes geven aan waar de soort in de negen voorafgaande jaren is waargenomen (2005-2013). Behoudens enkele uitzonderingen, komen deze grotendeels overeen met de waarnemingen-overzichten die de afgelopen jaren zijn gepresenteerd. Nog niet alle gegevens zijn gecontroleerd op betrouwbaarheid.

In Zeeland, waar in 2014 het RAVON vissenweekend plaatsvond, zijn relatief veel nieuwe waarnemingen van mariene soorten verzameld, die lagere zoutgehalten tolereren zoals bot, brakwatergrondel, dun- en diklipharder. Deze zullen niet misstaan in de nieuwe visatlas van deze provincie. Waarnemingen hiervoor kunnen nog tot in 2016 worden doorgegeven. De exotische mariene soort knorrepos werd op drie plaatsen aangetroffen: bij Texel, in het Noordzeekanaal en in het Schelde-Rijnkanaal / Westerschelde.

Tekst:
Jeroen van Delft, Jan Kranenbarg, Arthur de Bruin & Peter Frigge

Foto's:
Jelger Herder

amfibieen

bron NDFF, 2015

vuursalamander
Salamandra salamandra

bron NDFF, 2015

Alpenwatersalamander
Mesotriton alpestris

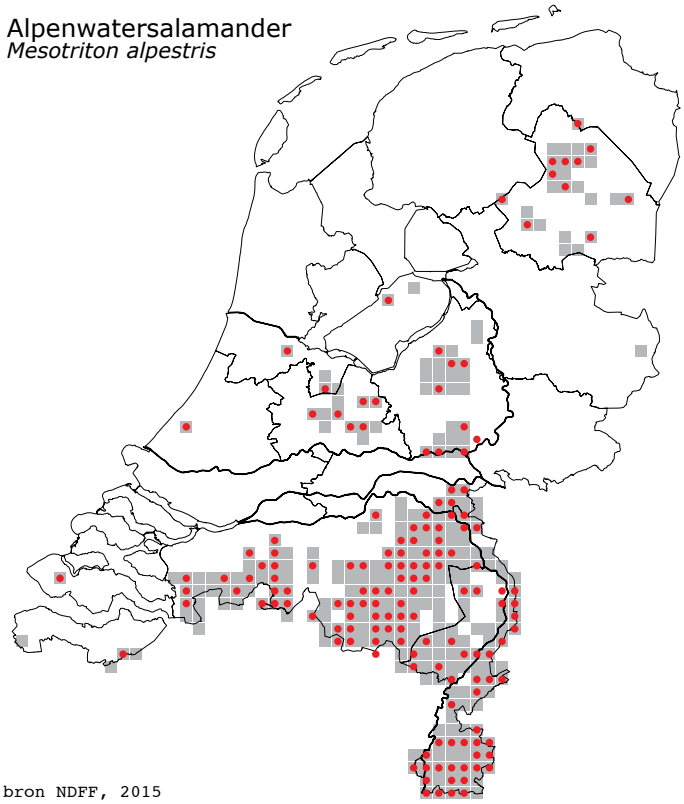

bron NDFF, 2015

vinpootsalamander
Lissotriton helveticus

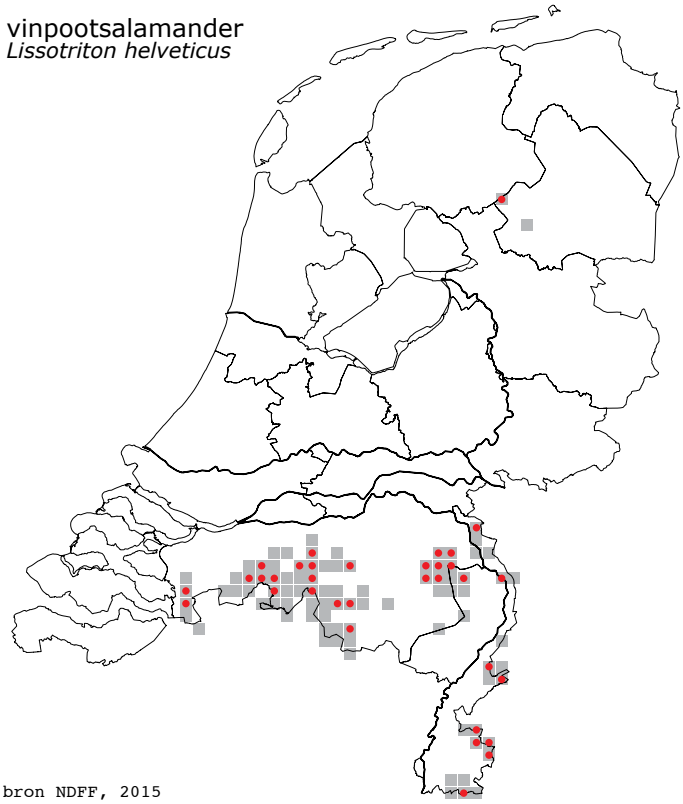

bron NDFF, 2015

kleine watersalamander
Lissotriton vulgaris

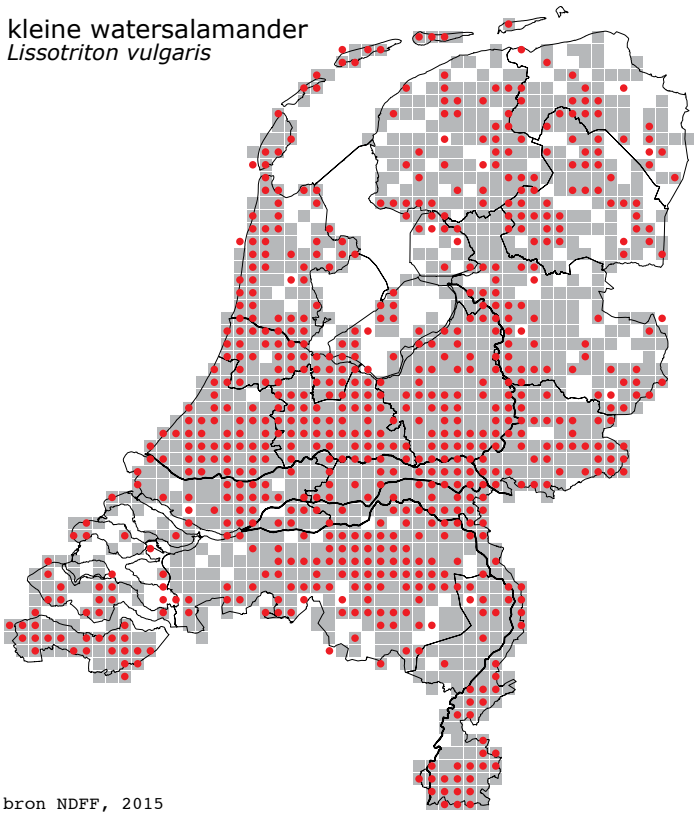

bron NDFF, 2015

kamsalamander
Triturus cristatus

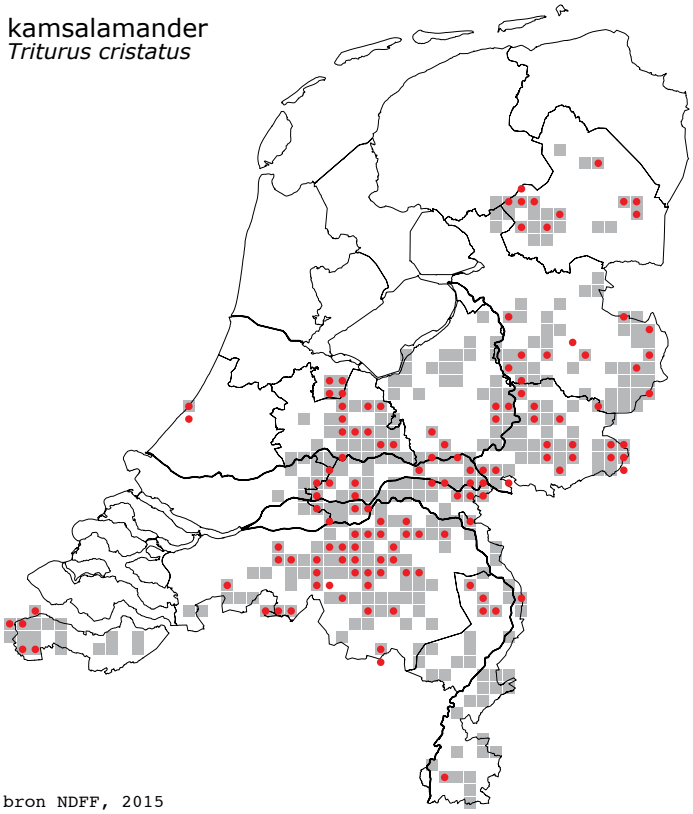

bron NDFF, 2015

Italiaanse kamsalamander
Triturus carnifex

bron NDFF, 2015

vroedmeesterpad
Alytes obstetricans

bron NDFF, 2015

geelbuikvuurpad
Bombina variegata

bron NDFF, 2015

knoflookpad
Pelobates fuscus

bron NDFF, 2015

gewone pad
Bufo bufo

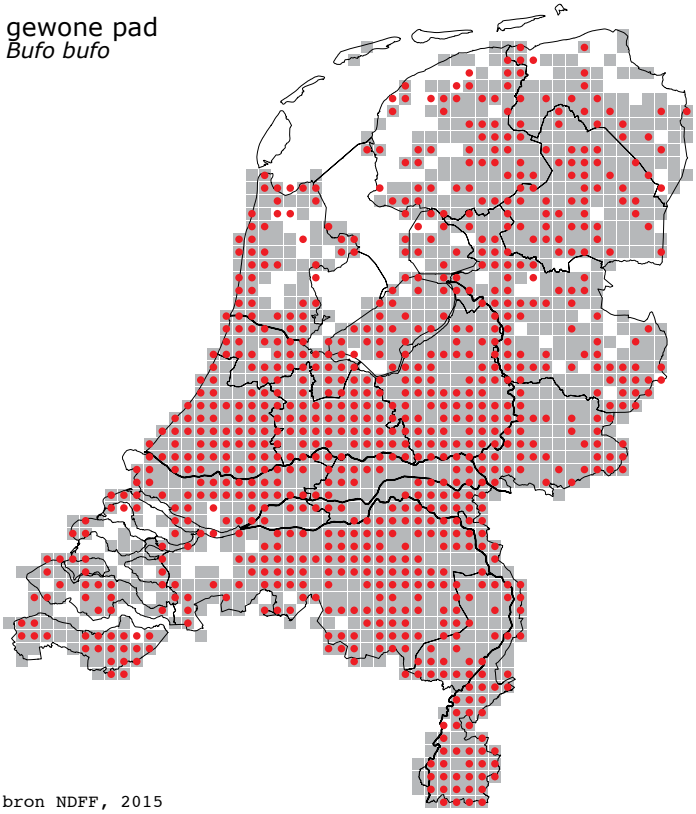

bron NDFF, 2015

rugstreeppad
Bufo calamita

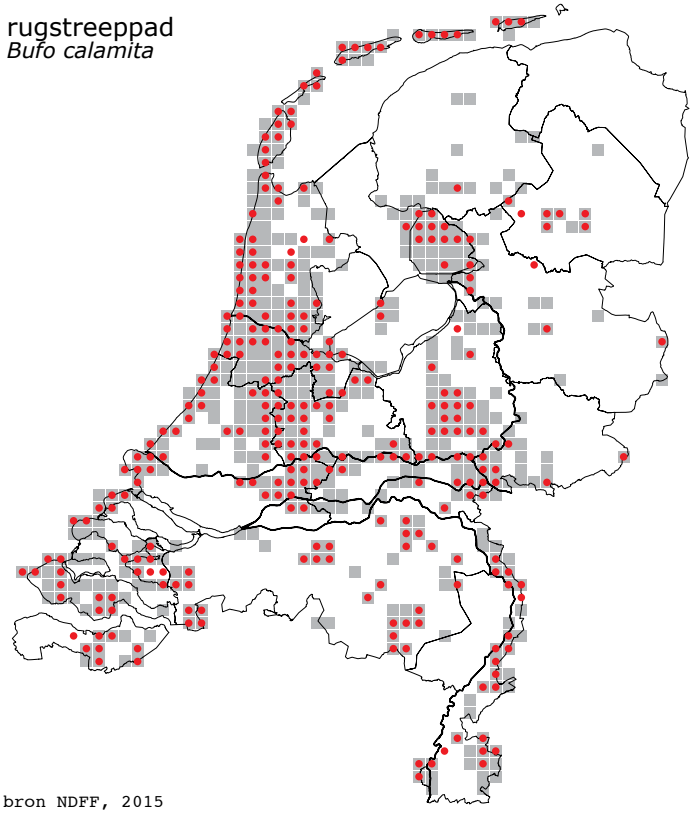

bron NDFF, 2015

boomkikker
Hyla arborea

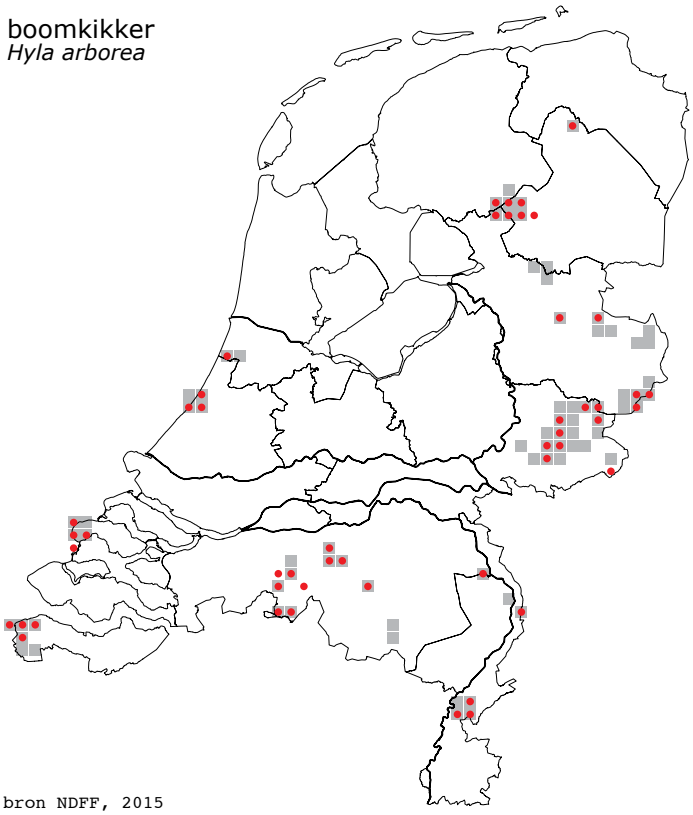

bron NDFF, 2015

heikikker
Rana arvalis

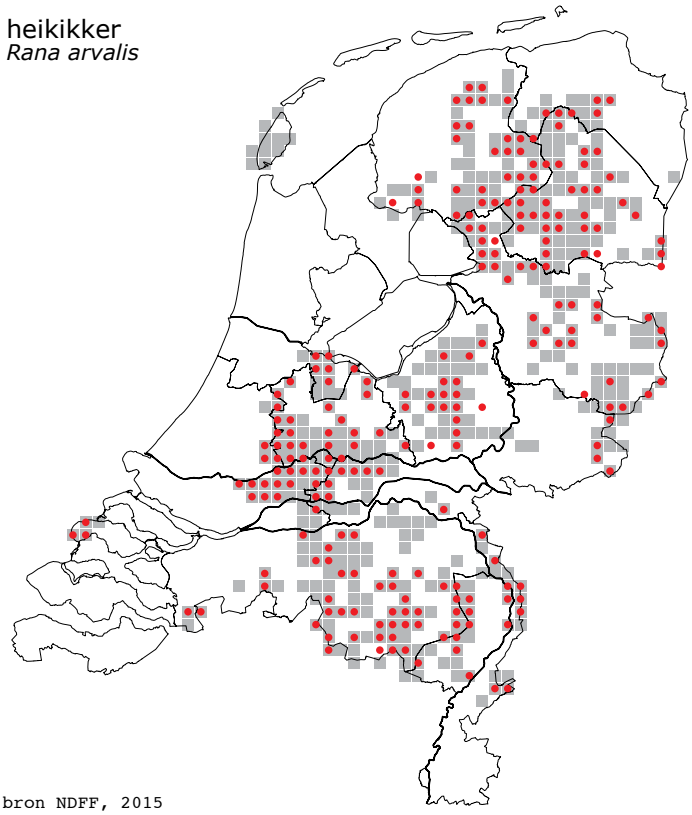

bron NDFF, 2015

bruine kikker
Rana temporaria

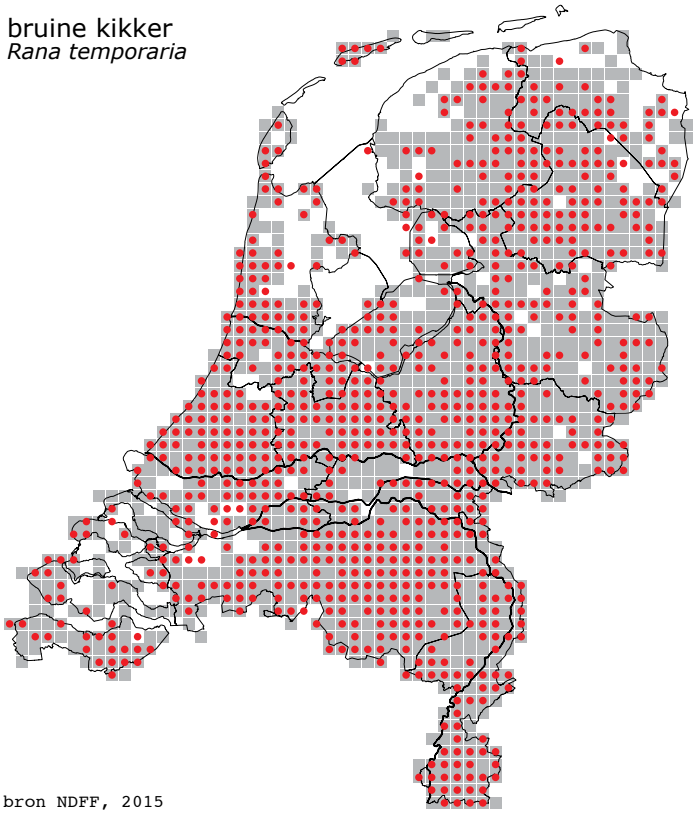

bron NDFF, 2015

groene kikker 'complex'
Rana esculenta synklepton

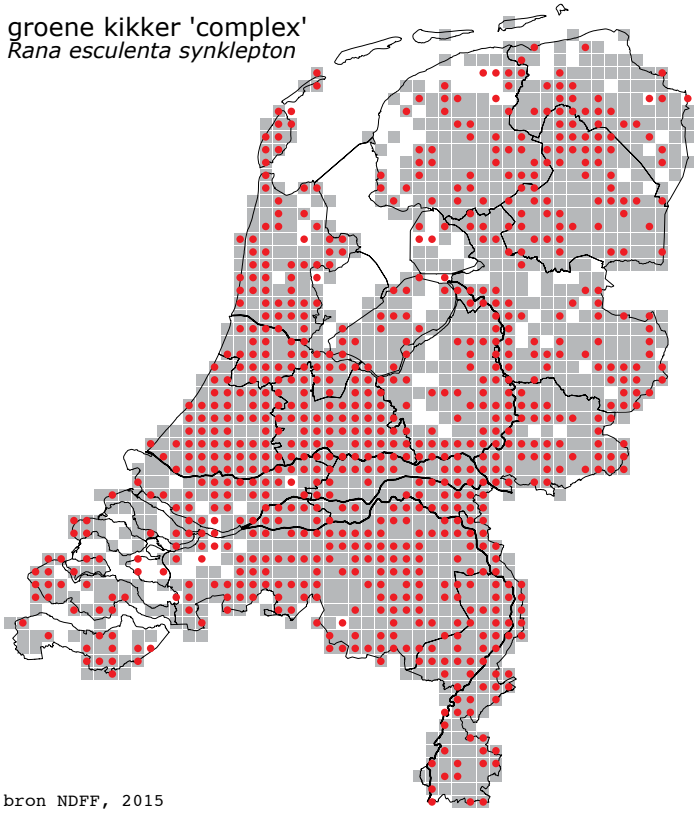

bron NDFF, 2015

Poelkikkers (Foto: Jelger Herder)

poelkikker
Rana lessonae

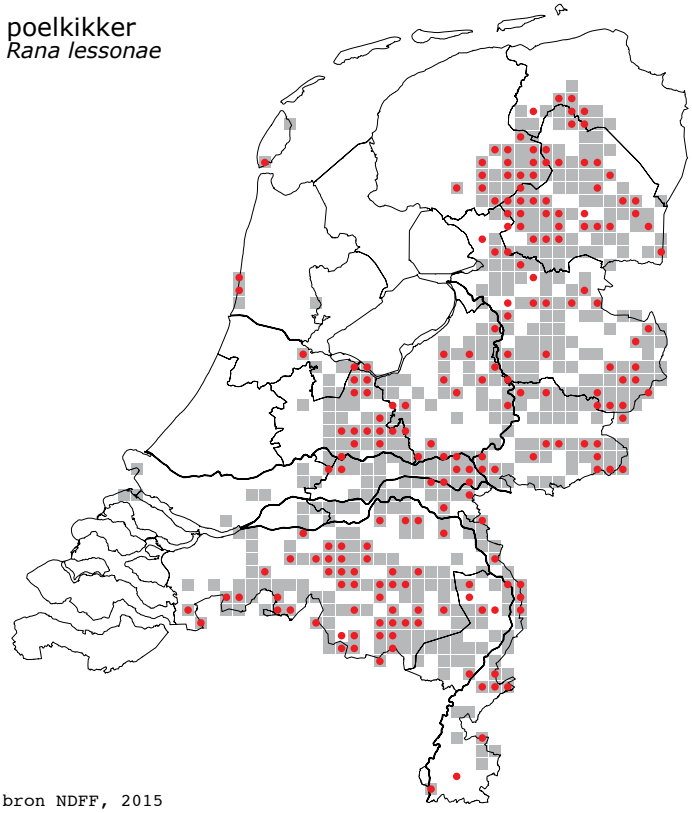

bron NDFF, 2015

bastaardkikker
Rana klepton esculenta

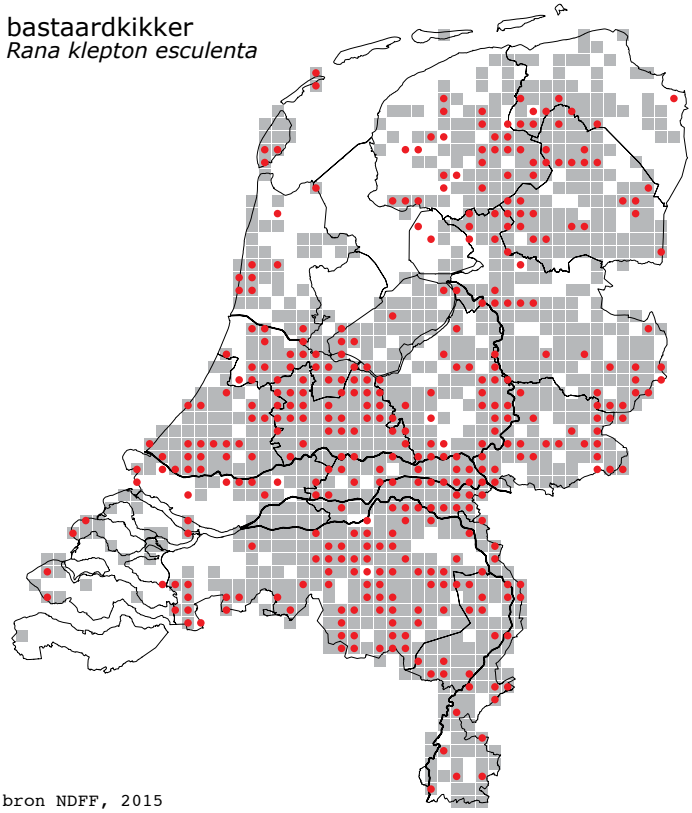

bron NDFF, 2015

meerkikker
Rana ridibunda

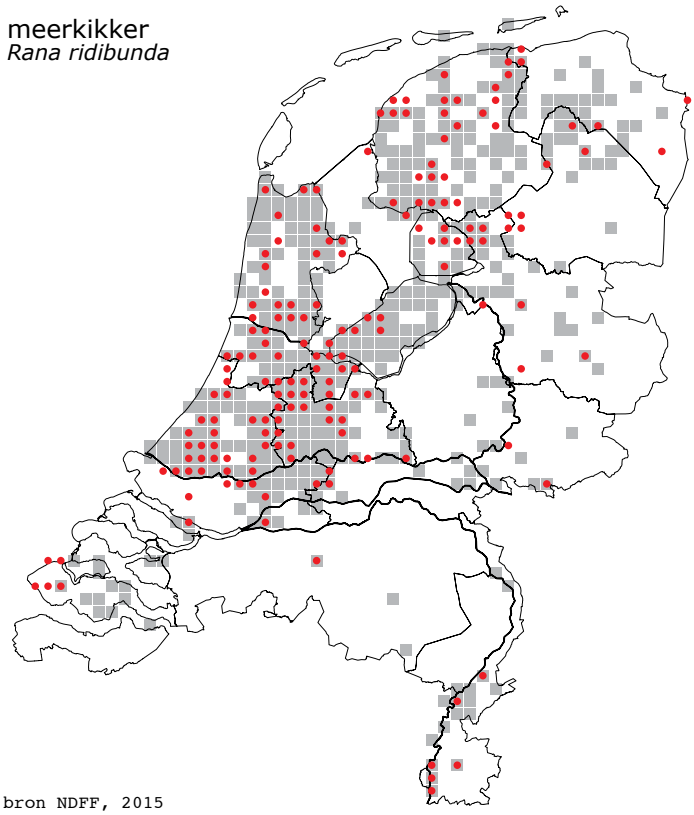

bron NDFF, 2015

Amerikaanse brulkikker
Lithobates catesbeianus

bron NDFF, 2015

reptielen

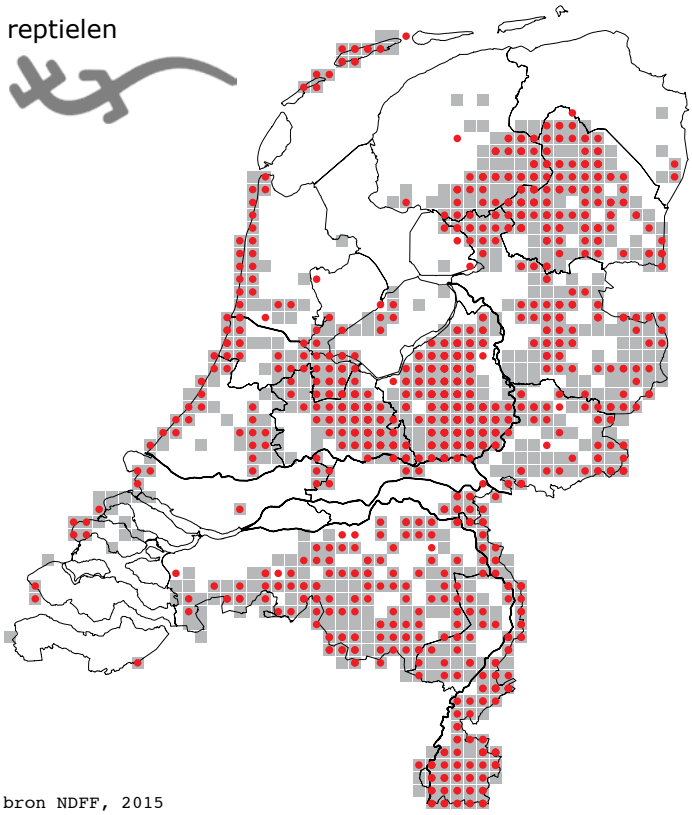

bron NDFF, 2015

hazelworm
Anguis fragilis

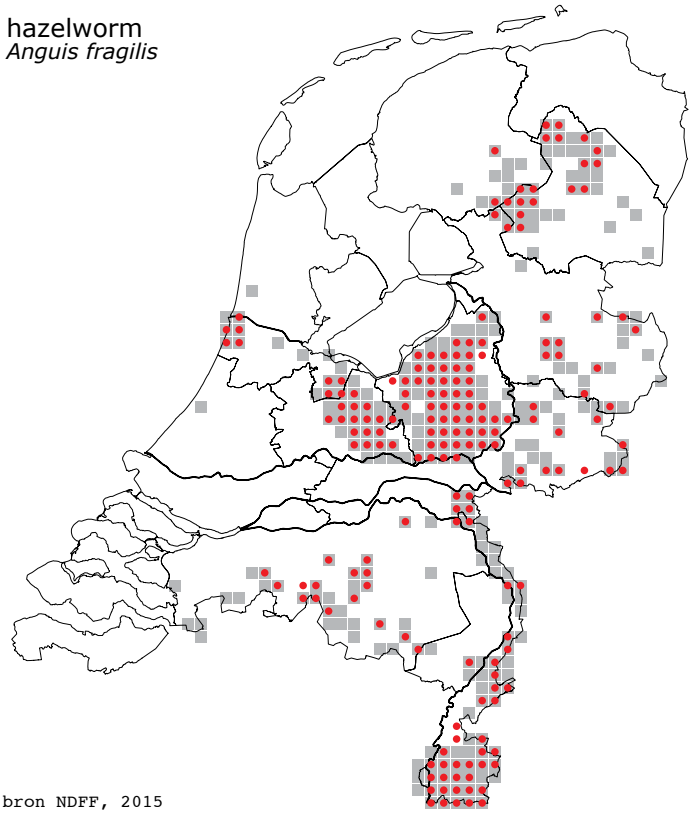

bron NDFF, 2015

zandhagedis
Lacerta agilis

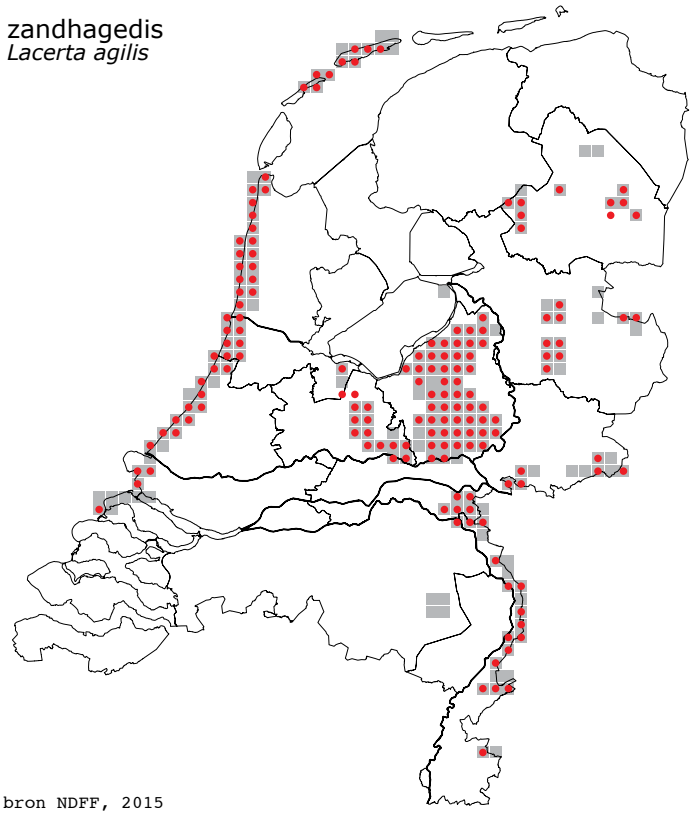

bron NDFF, 2015

levendbarende hagedis
Zootoca vivipara

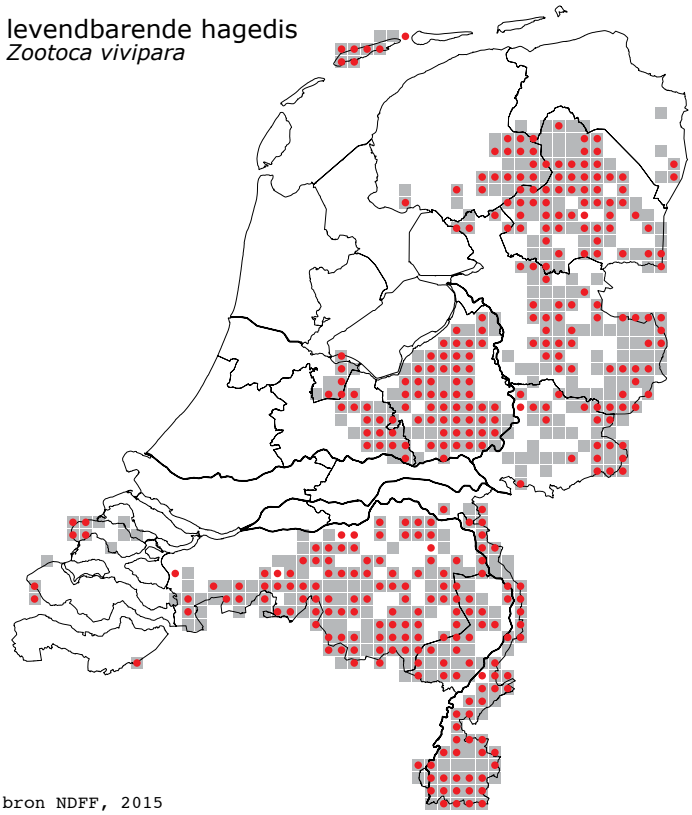

bron NDFF, 2015

muurhagedis
Podarcis muralis

bron NDFF, 2015

gladde slang
Coronella austriaca

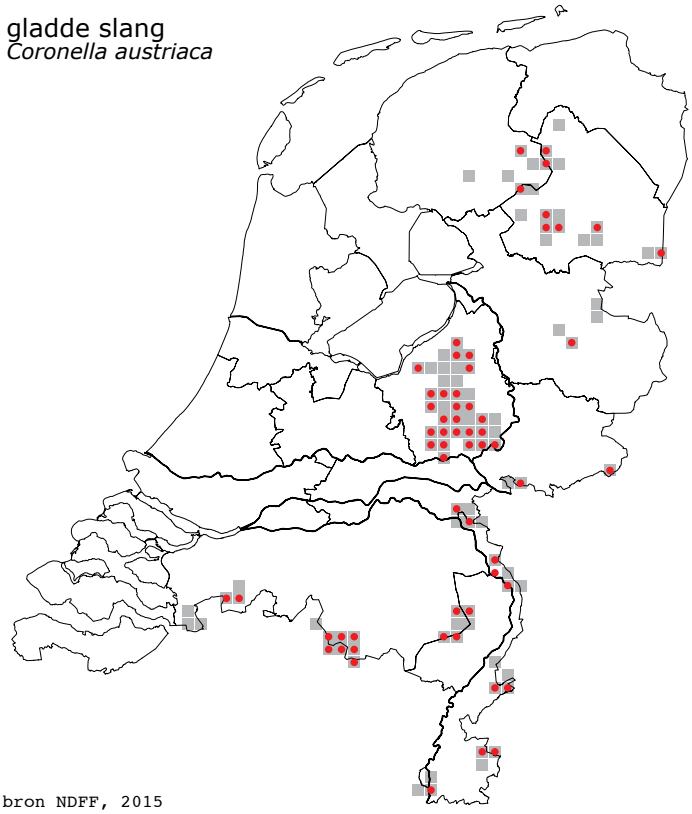

bron NDFF, 2015

Ringslang (Foto: Jelger Herder)

ringslang
Natrix natrix

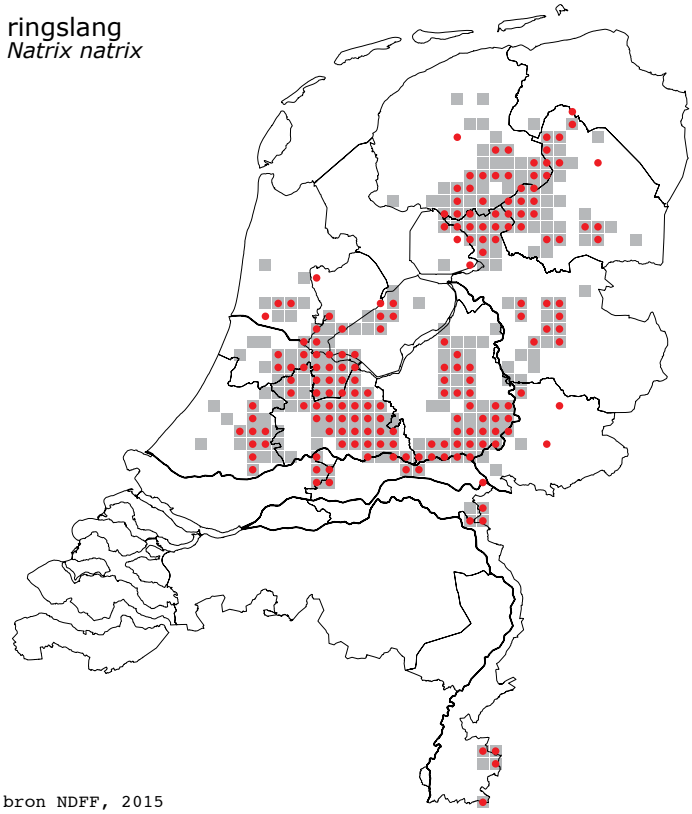

bron NDFF, 2015

adder
Vipera berus

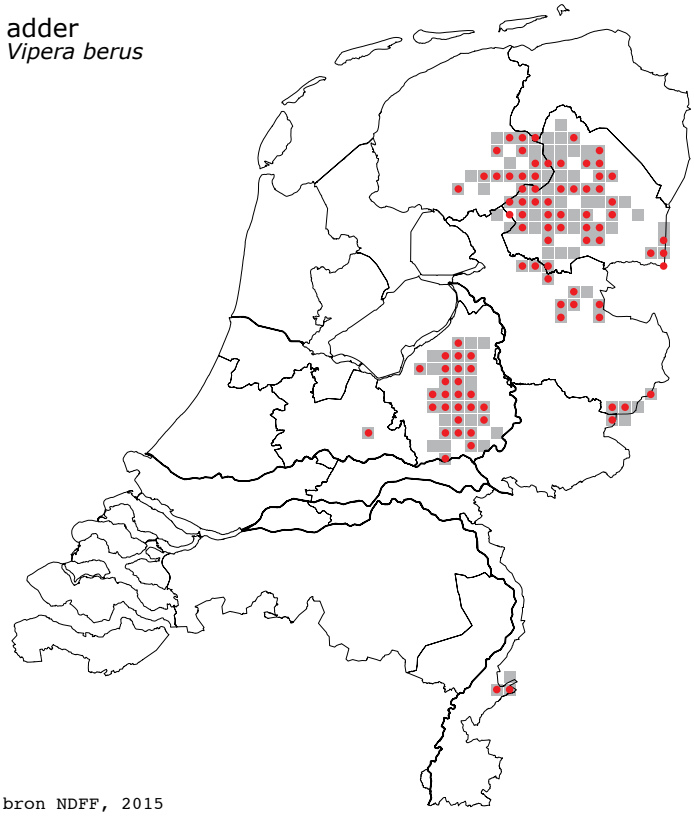

bron NDFF, 2015

vissen

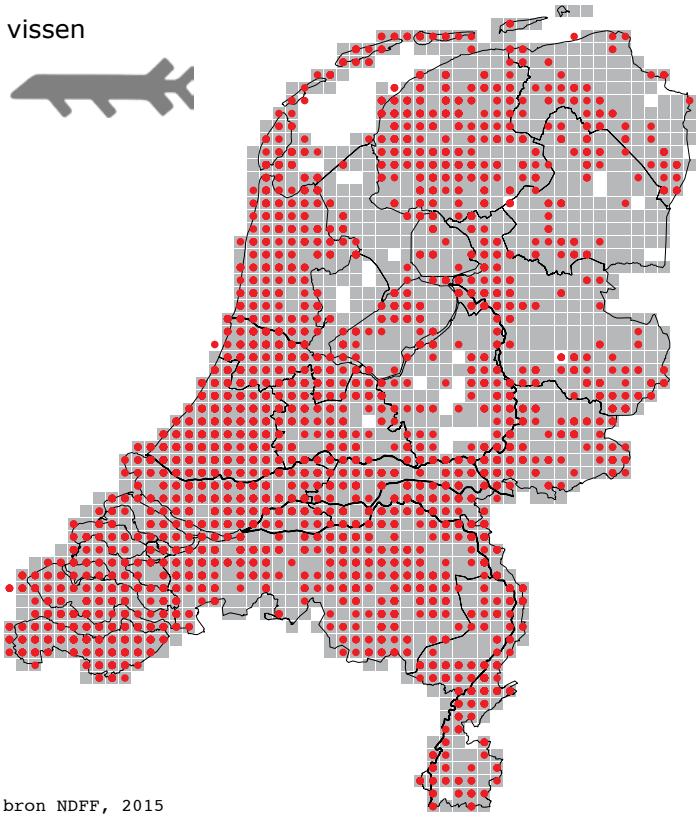

bron NDFF, 2015

Afrikaanse meerval
Clarias gariepinus

bron NDFF, 2015

alver
Alburnus alburnus

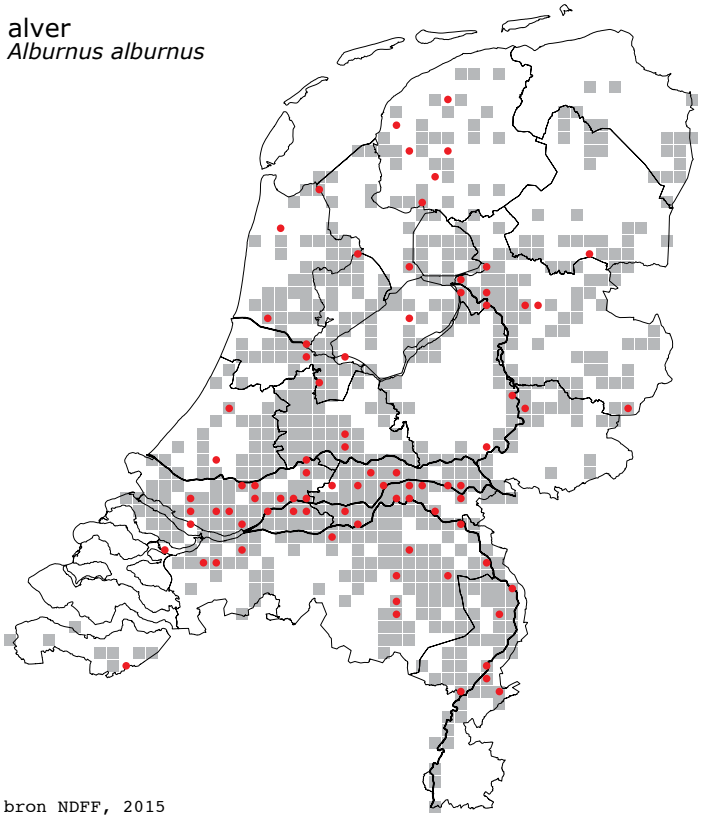

bron NDFF, 2015

Amerikaanse hondsvis
Umbra pygmaea

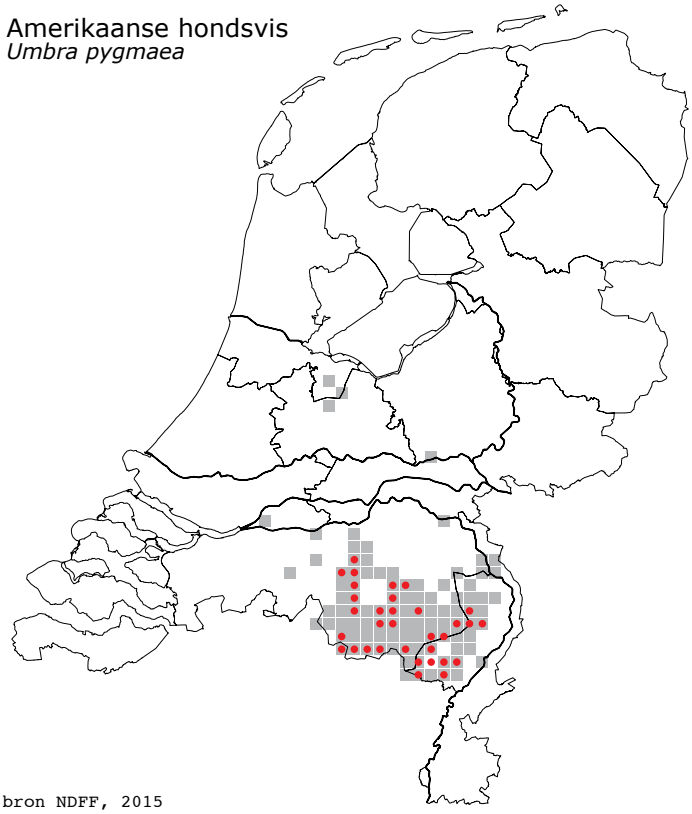

bron NDFF, 2015

baars
Perca fluviatilis

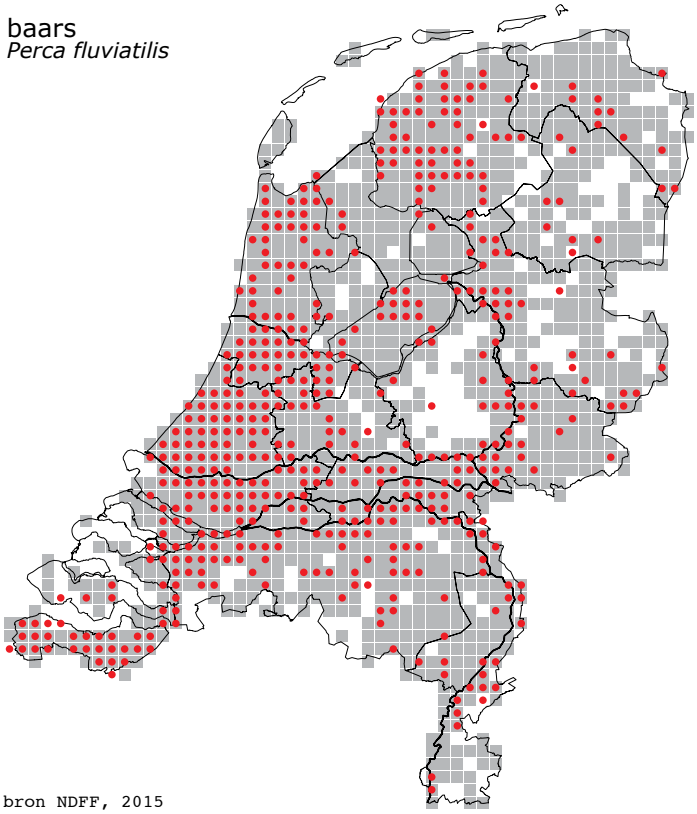

bron NDFF, 2015

barbeel
Barbus barbus

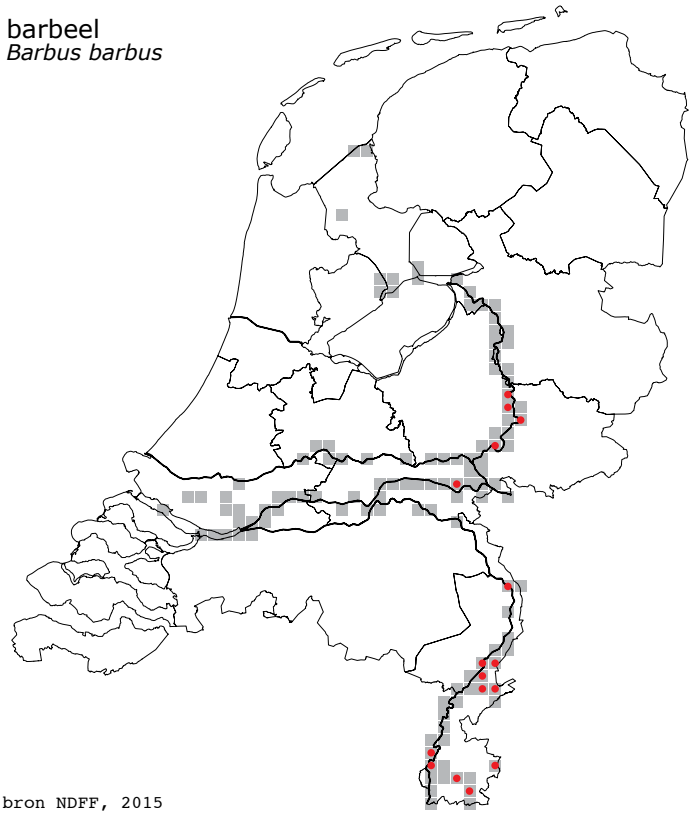

bron NDFF, 2015

beekdonderpad
Cottus rhenanus

bron NDFF, 2015

beekprik
Lampetra planeri

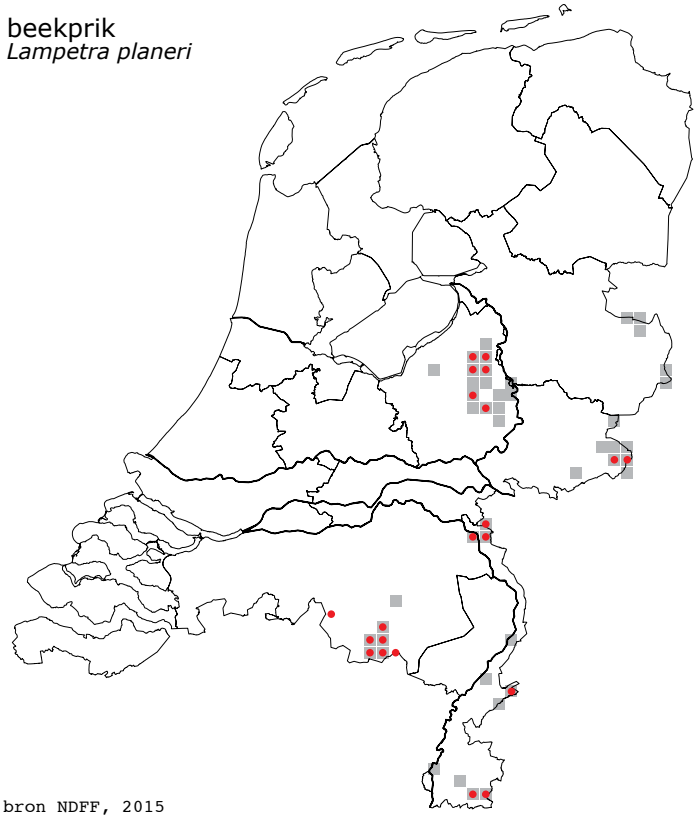

bron NDFF, 2015

bermpje
Barbatula barbatula

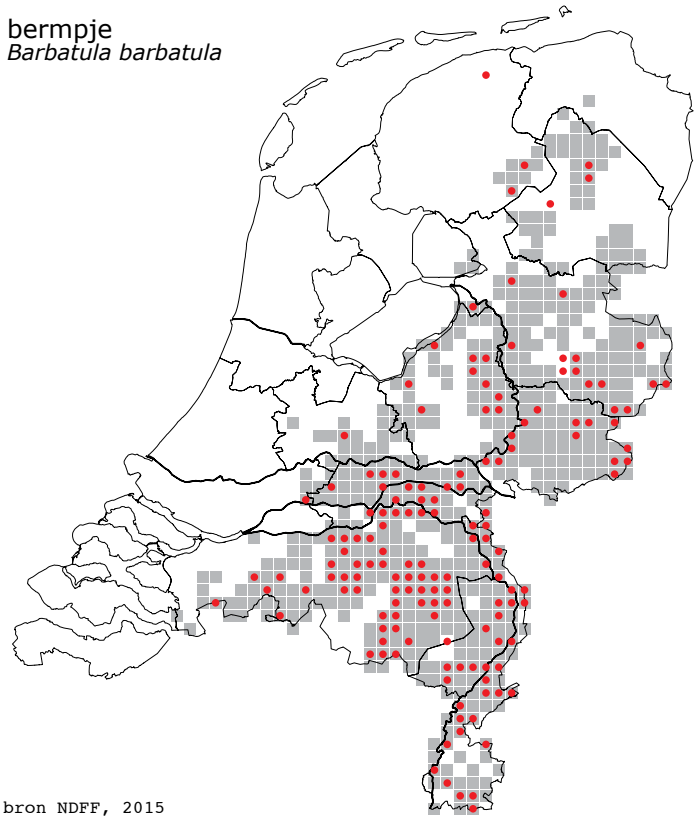

bron NDFF, 2015

bittervoorn
Rhodeus amarus

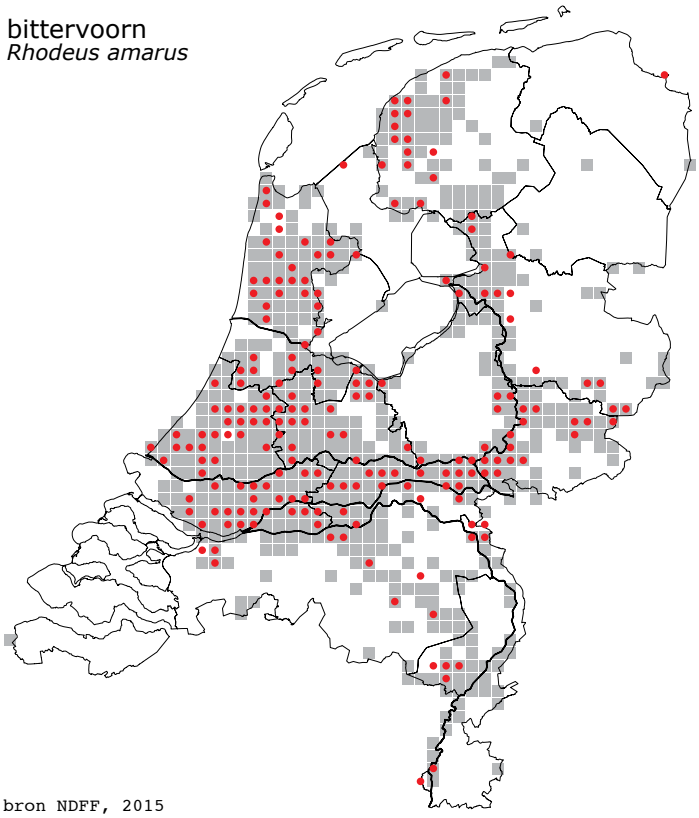

bron NDFF, 2015

blankvoorn
Rutilus rutilus

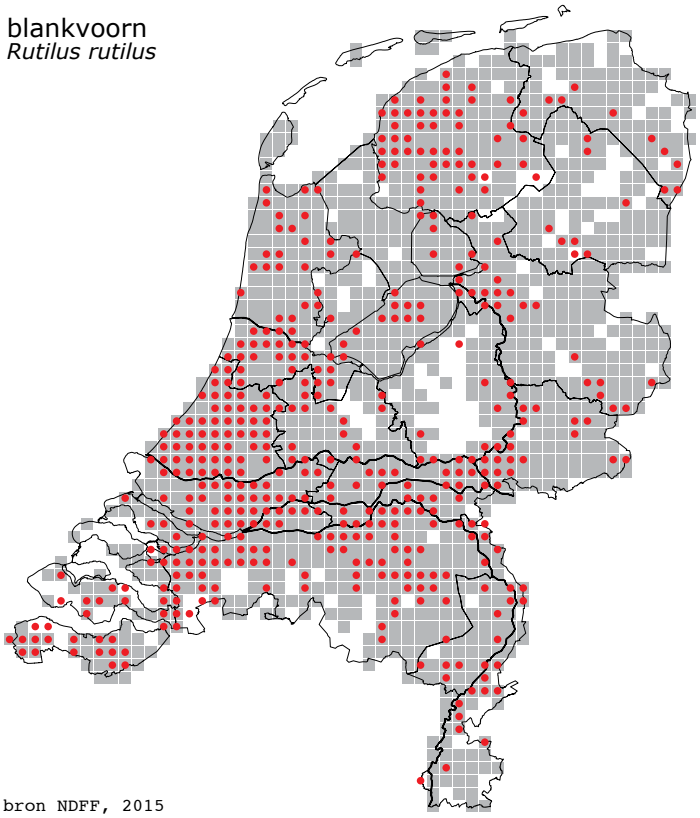

bron NDFF, 2015

blauwband
Pseudorasbora parva

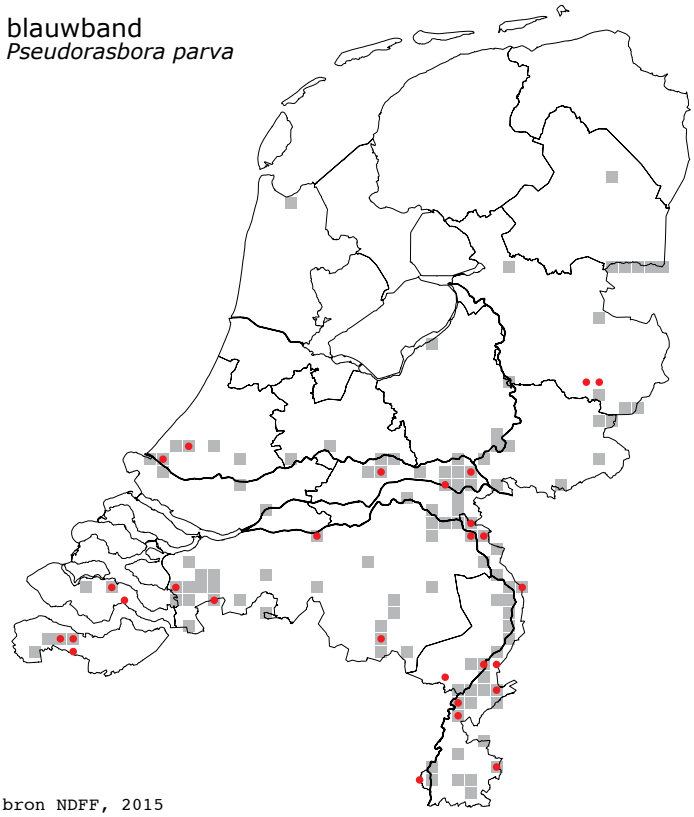

bron NDFF, 2015

blauwneus
Vimba vimba

bron NDFF, 2015

bot
Platichthys flesus

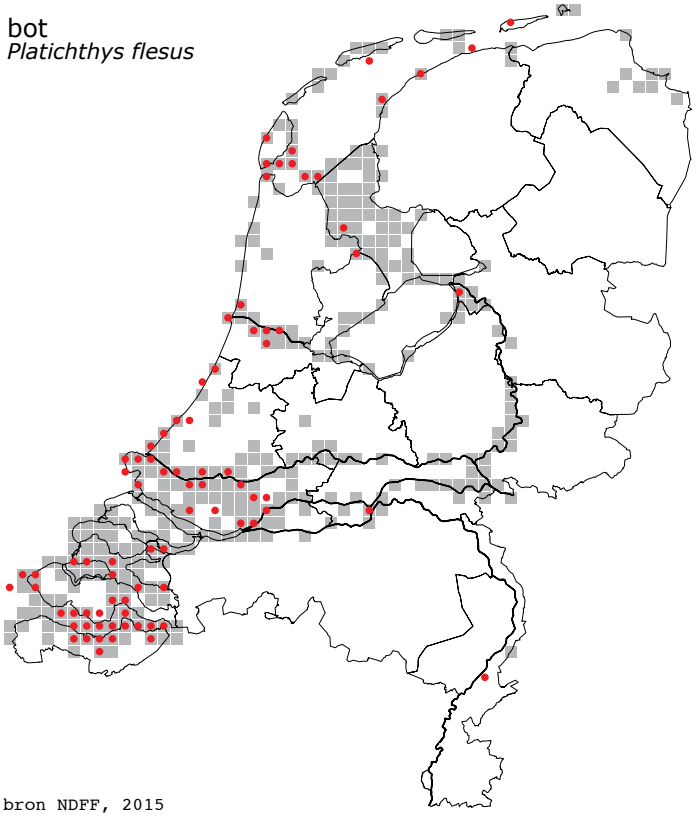

bron NDFF, 2015

brakwatergrondel
Pomatoschistus microps

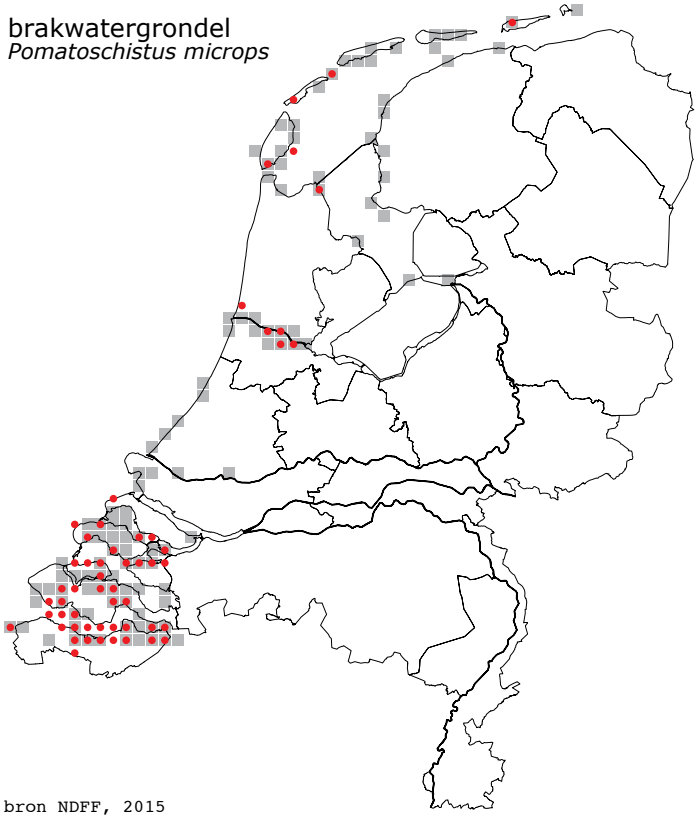

bron NDFF, 2015

brasem
Abramis brama

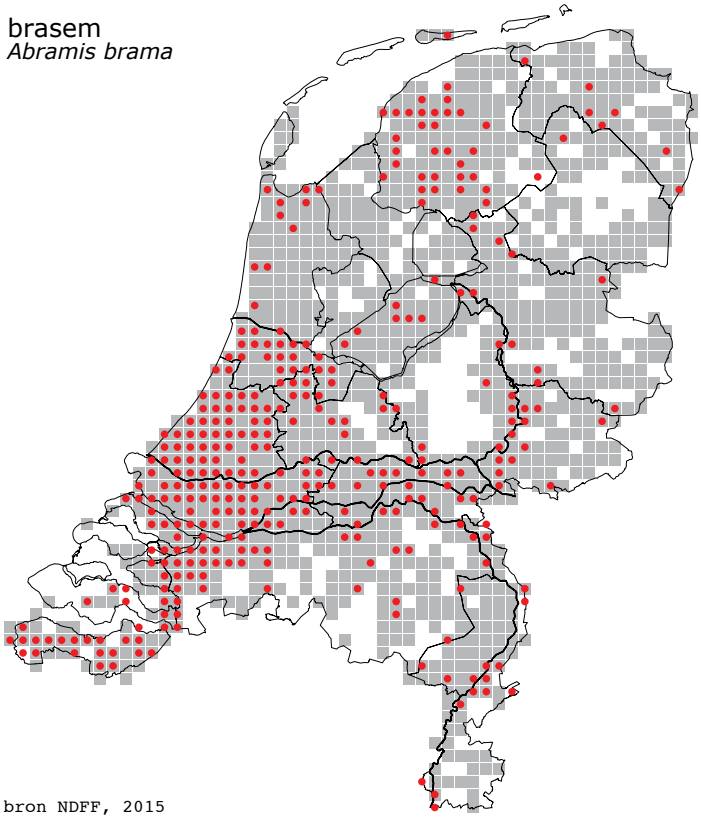

bron NDFF, 2015

bruine dwergmeerval
Ameiurus nebulosus

bron NDFF, 2015

dikkopelrits
Pimephales promelas

bron NDFF, 2015

diklipharder
Chelon labrosus

bron NDFF, 2015

Donaubrasem
Ballerus sapa

bron NDFF, 2015

driedoornige stekelbaars
Gasterosteus aculeatus

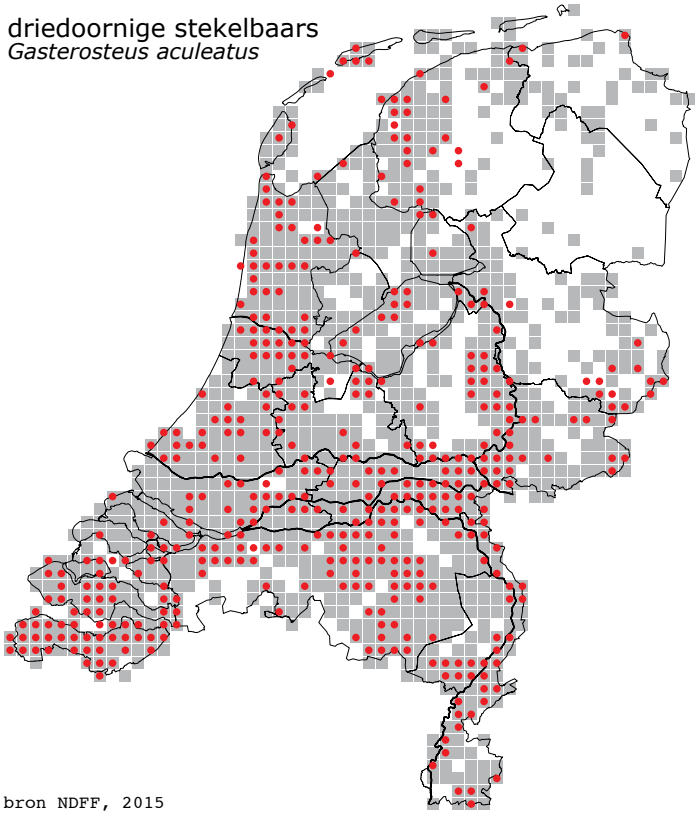

bron NDFF, 2015

dunlipharder
Liza ramada

bron NDFF, 2015

Elrits (Foto: blikonderwater.nl)

elrits
Phoxinus phoxinus

bron NDFF, 2015

Europese meerval
Silurus glanis

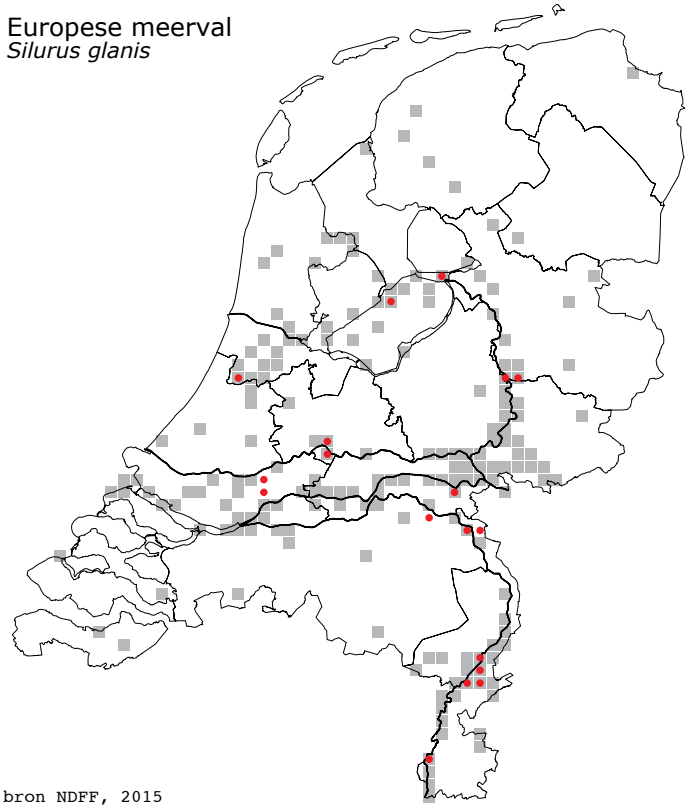

bron NDFF, 2015

fint
Alosa fallax

bron NDFF, 2015

forel (zee- of beekforel)
Salmo trutta

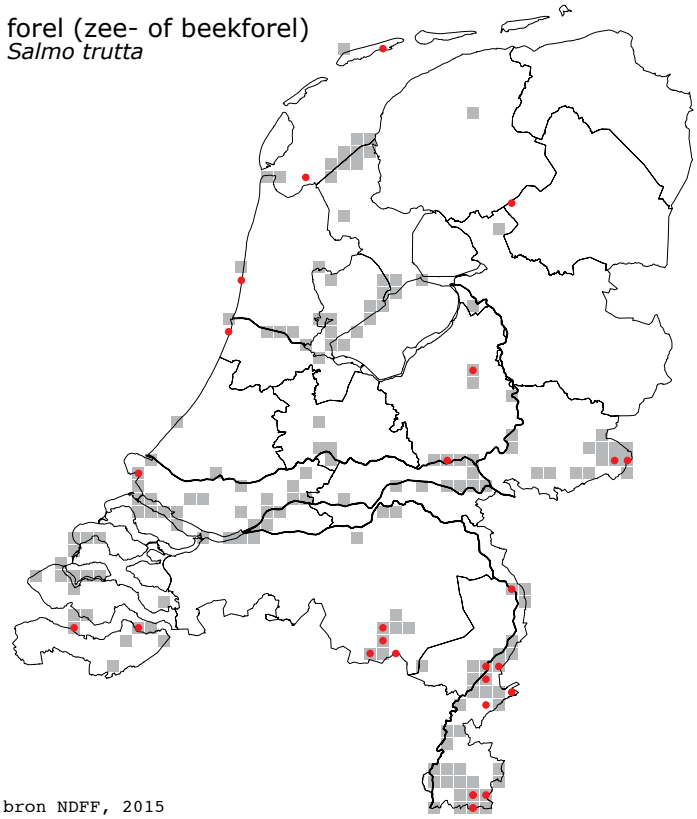

bron NDFF, 2015

gestippelde alver
Alburnoides bipunctatus

bron NDFF, 2015

giebel
Carassius gibelio

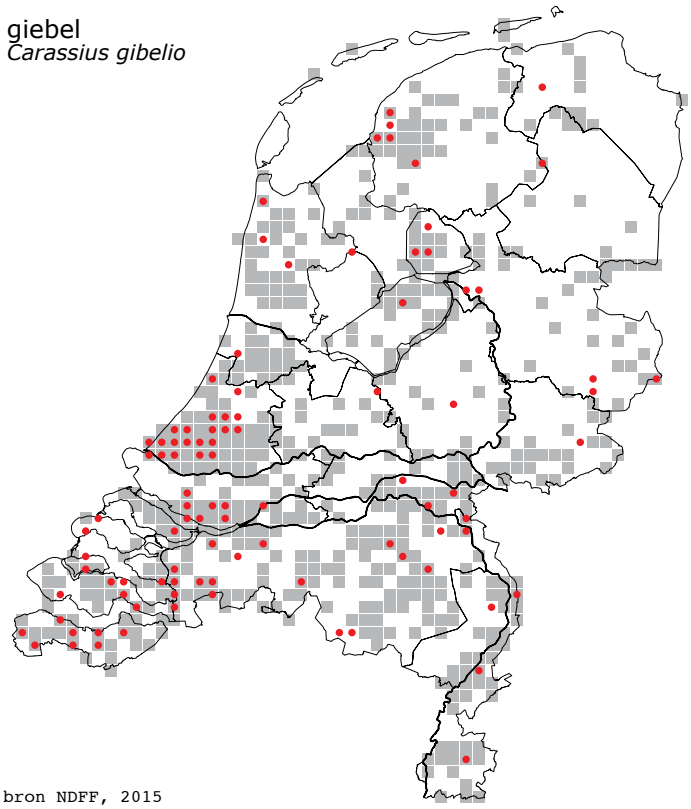

bron NDFF, 2015

graskarper
Ctenopharyngodon idella

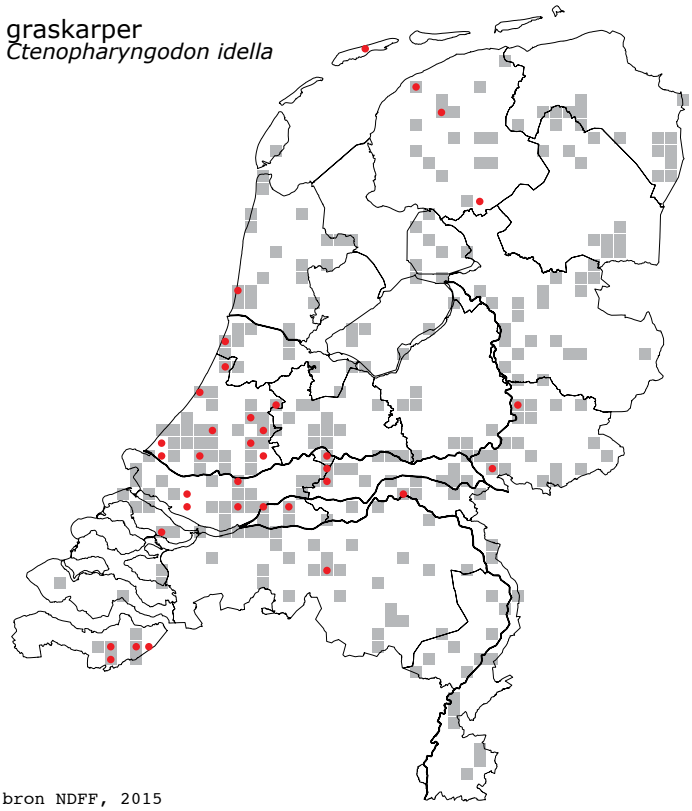

bron NDFF, 2015

grootkopkarper
Hypophthalmichthys nobilis

bron NDFF, 2015

grote modderkruiper
Misgurnus fossilis

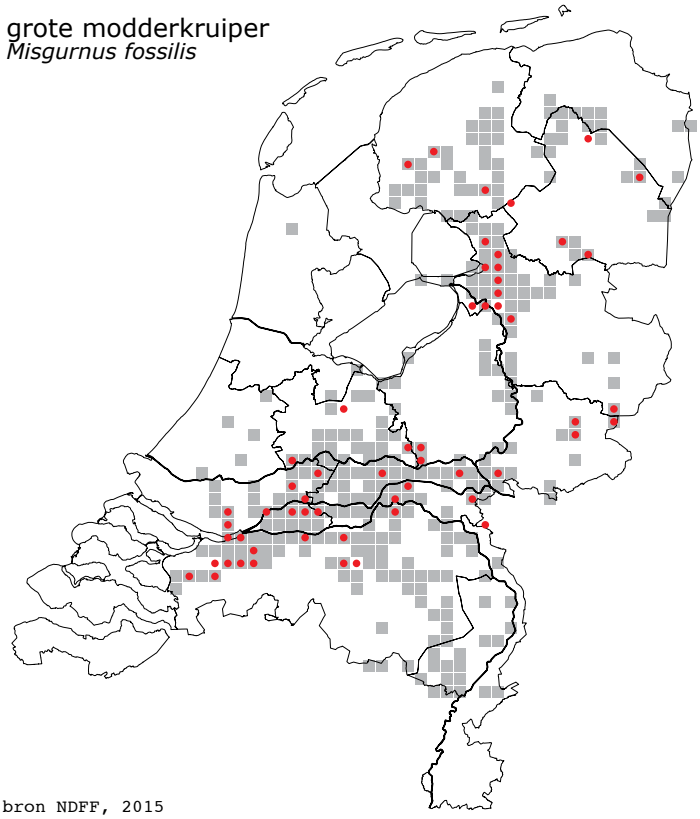

bron NDFF, 2015

gup
Poecilia reticulata

bron NDFF, 2015

houting
Coregonus oxyrinchus

bron NDFF, 2015

karper
Cyprinus carpio

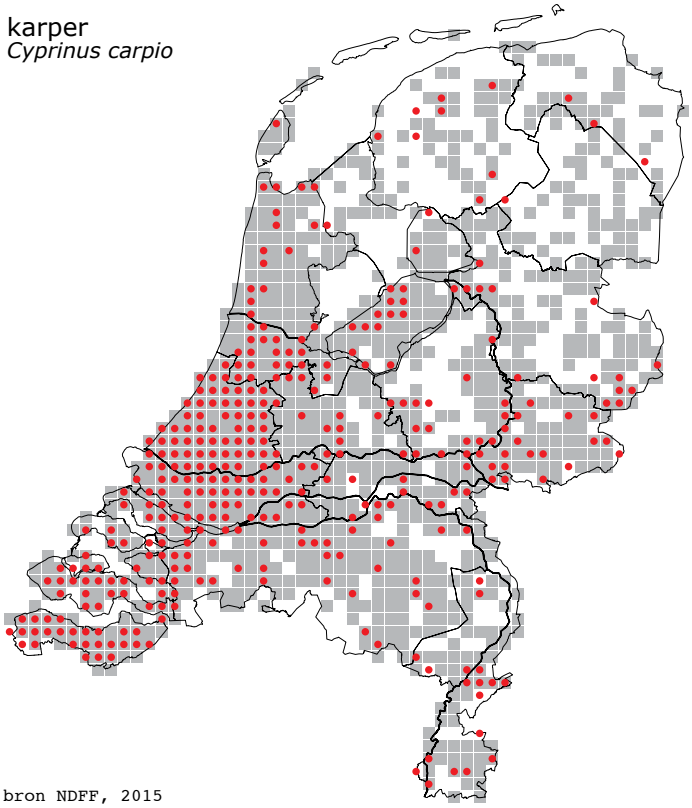

bron NDFF, 2015

Kesslers grondel
Neogobius kessleri

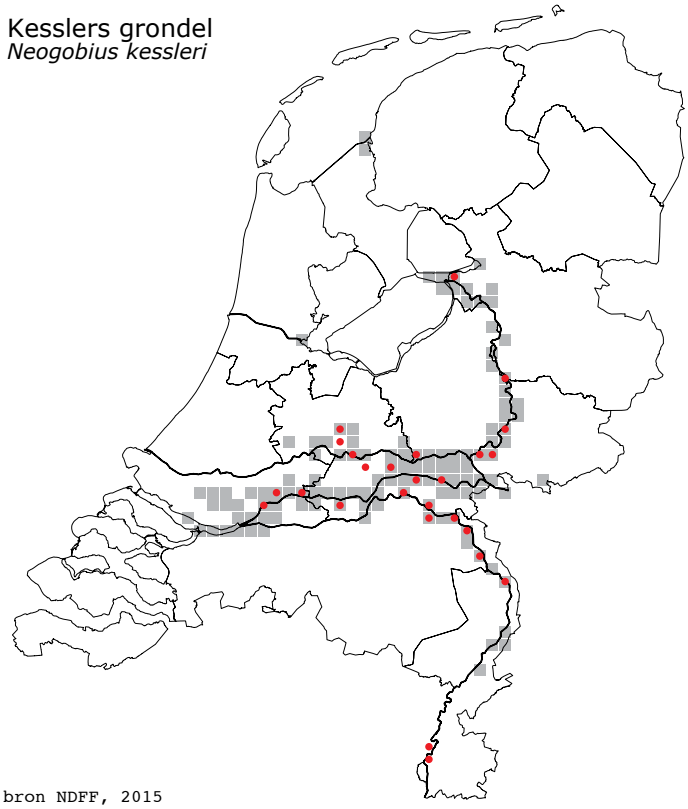

bron NDFF, 2015

kleine modderkruiper
Cobitis taenia

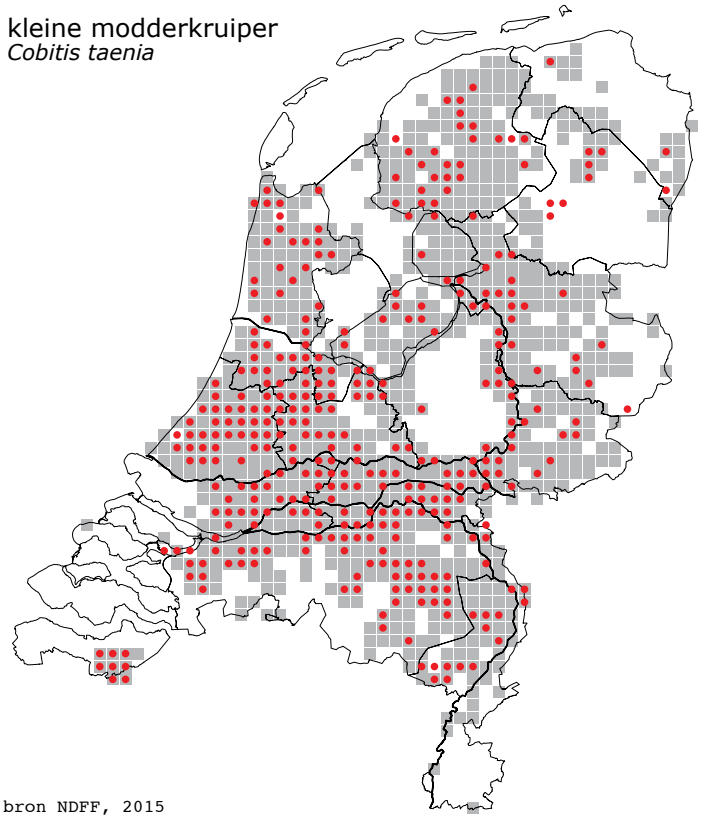

bron NDFF, 2015

knorrepos
Micropogonias undulatus

bron NDFF, 2015

koi-karper
Cyprinus rubrofuscus

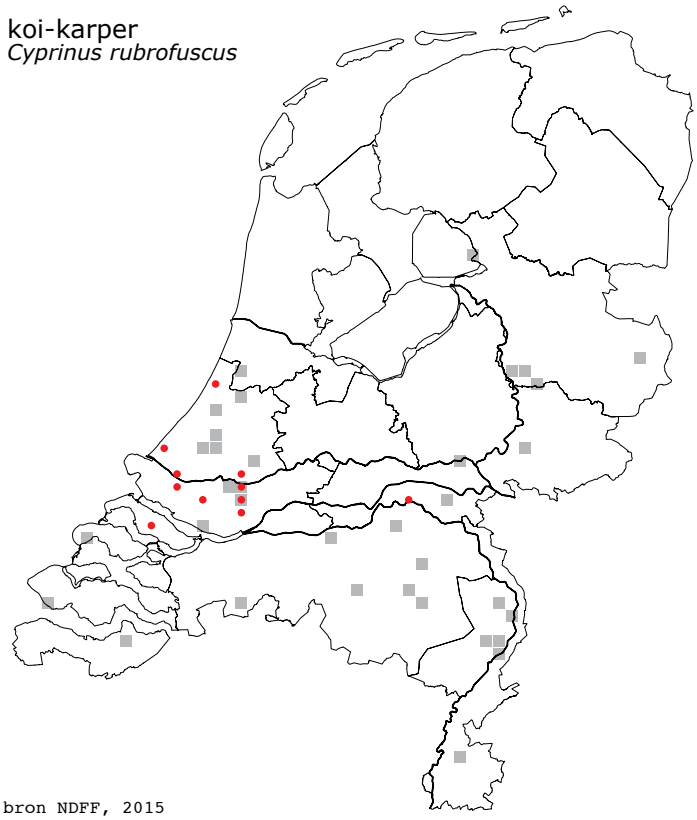

bron NDFF, 2015

kolblei
Blicca bjoerkna

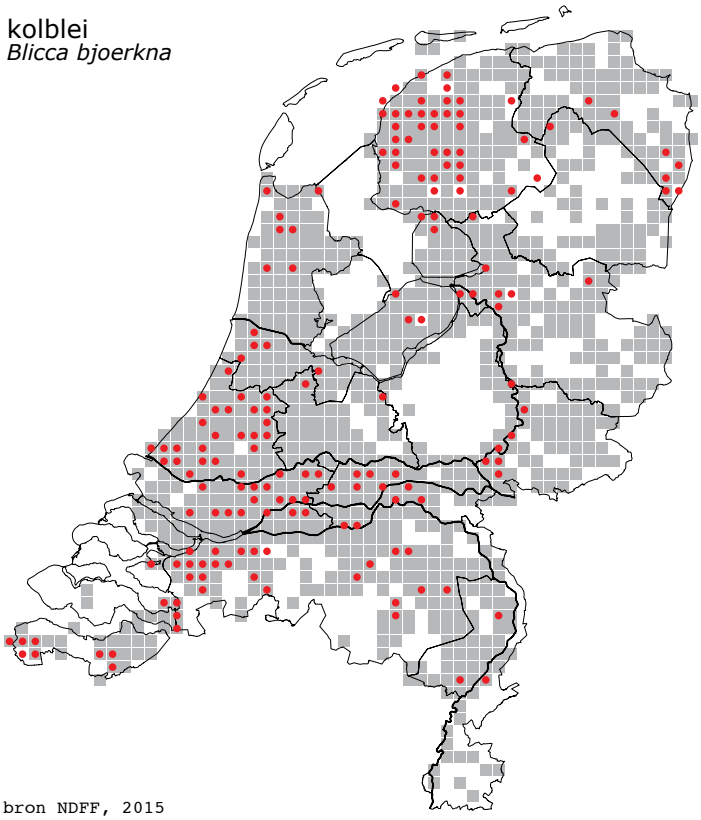

bron NDFF, 2015

kopvoorn
Squalius cephalus

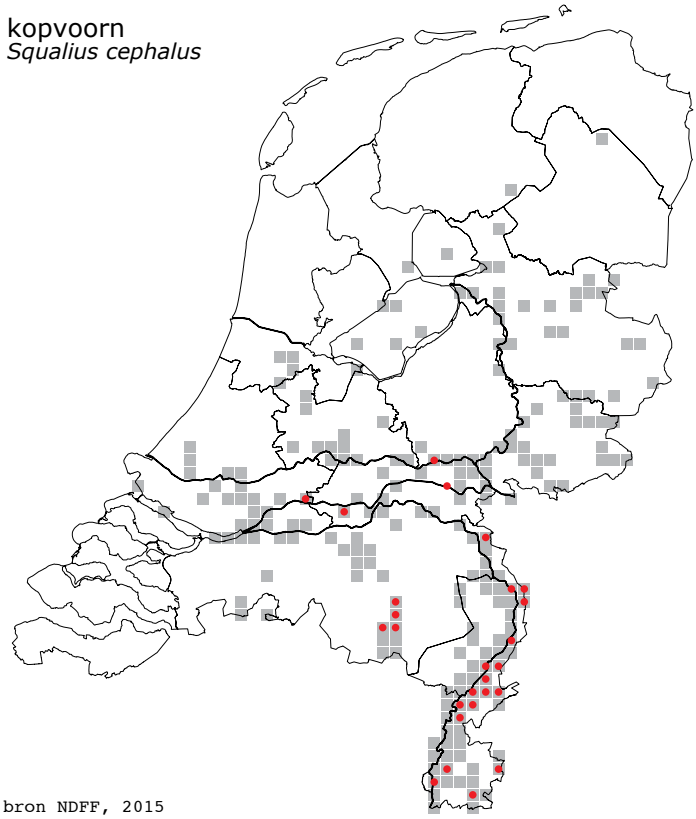

bron NDFF, 2015

kroeskarper
Carassius carassius

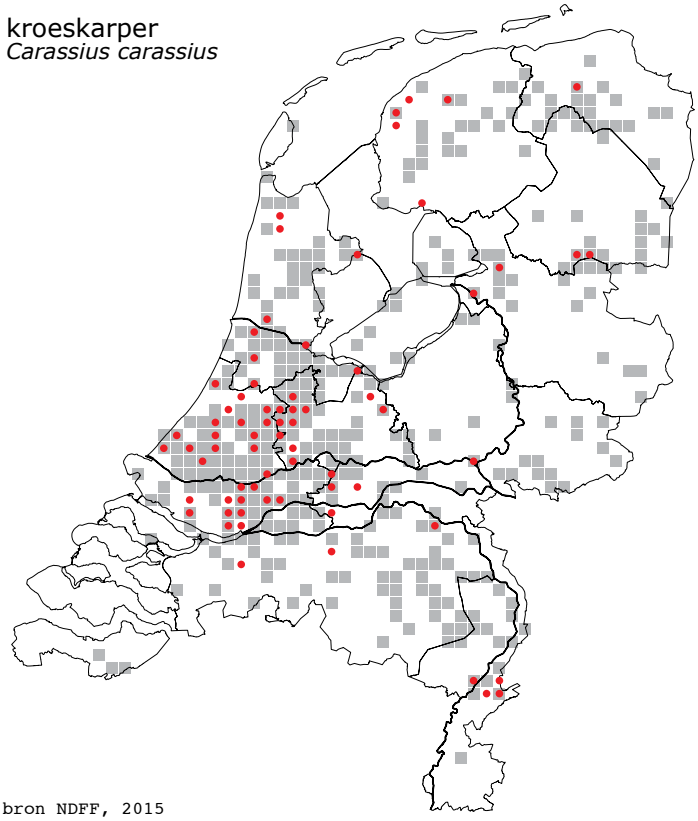

bron NDFF, 2015

Kwabaal (Foto: blikonderwater.nl)

kwabaal
Lota lota

bron NDFF, 2015

marmergrondel
Proterorhinus semilunaris

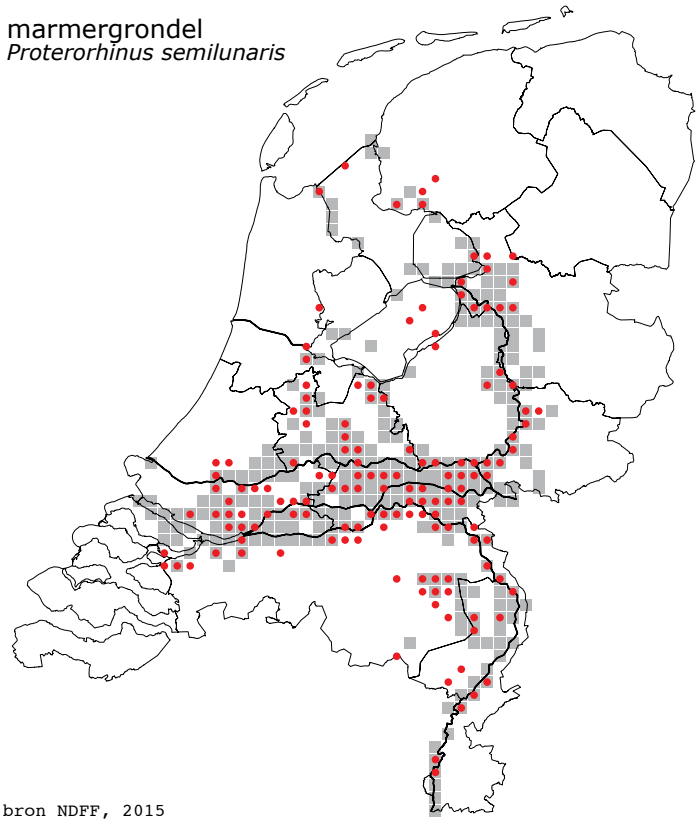

bron NDFF, 2015

paling
Anguilla anguilla

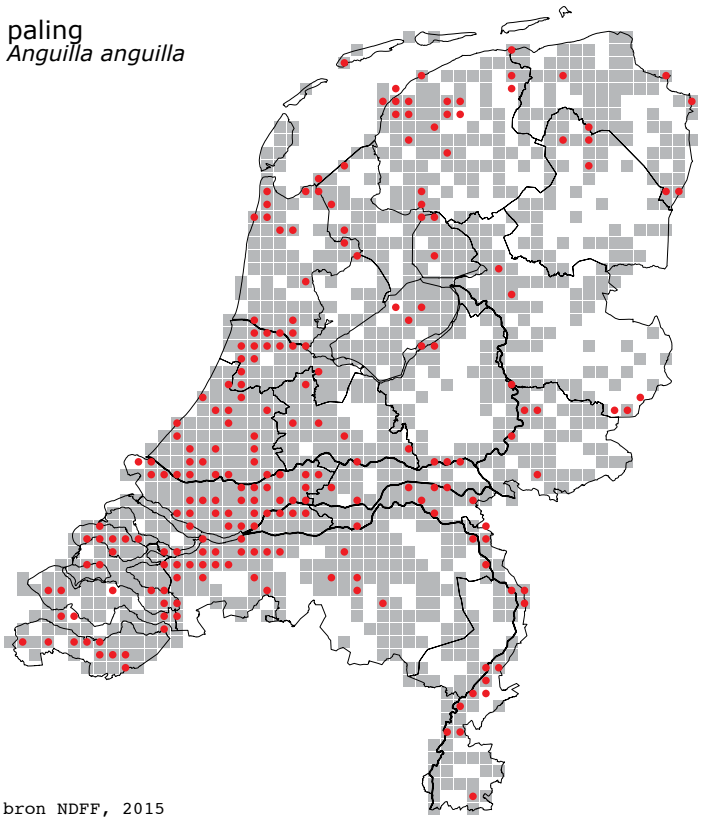

bron NDFF, 2015

Pontische stroomgrondel
Neogobius fluviatilis

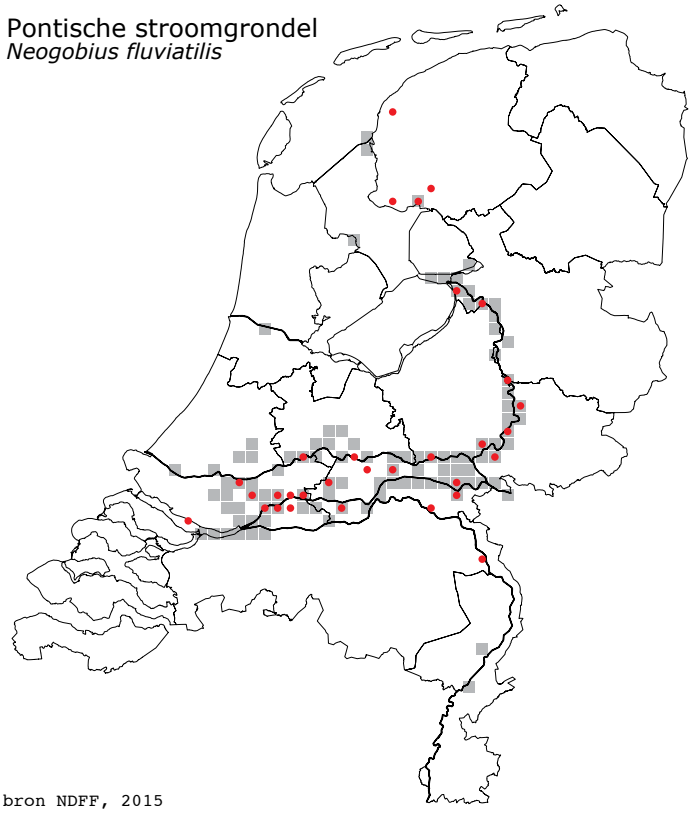

bron NDFF, 2015

pos
Gymnocephalus cernua

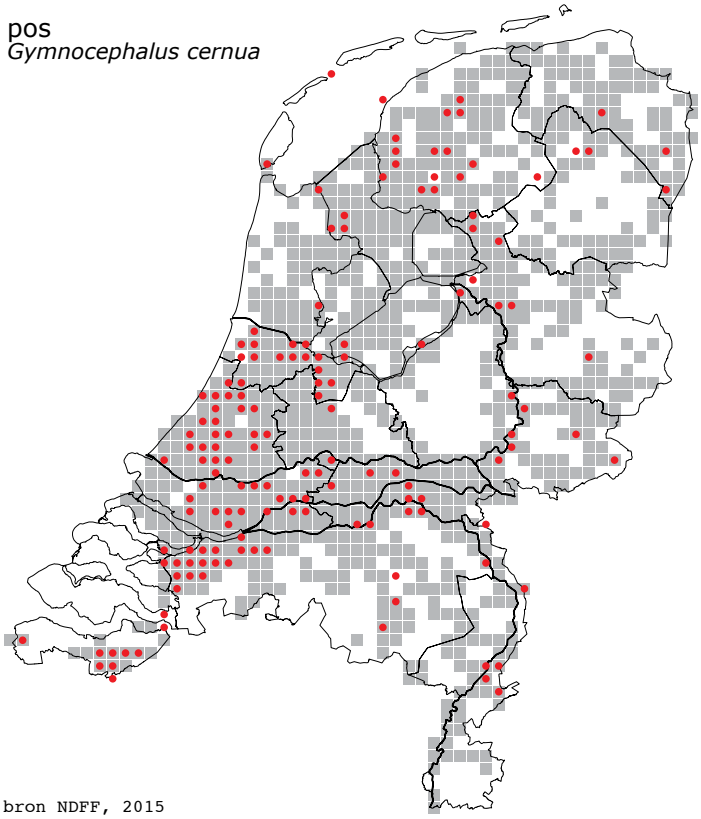

bron NDFF, 2015

regenboogforel
Oncorhynchus mykiss

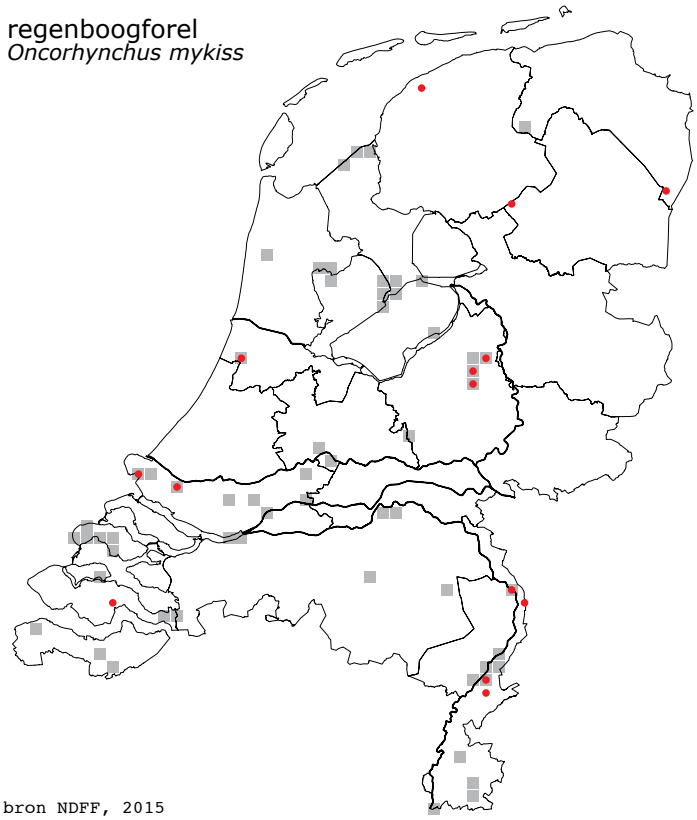

bron NDFF, 2015

rietvoorn
Scardinius erythrophthalmus

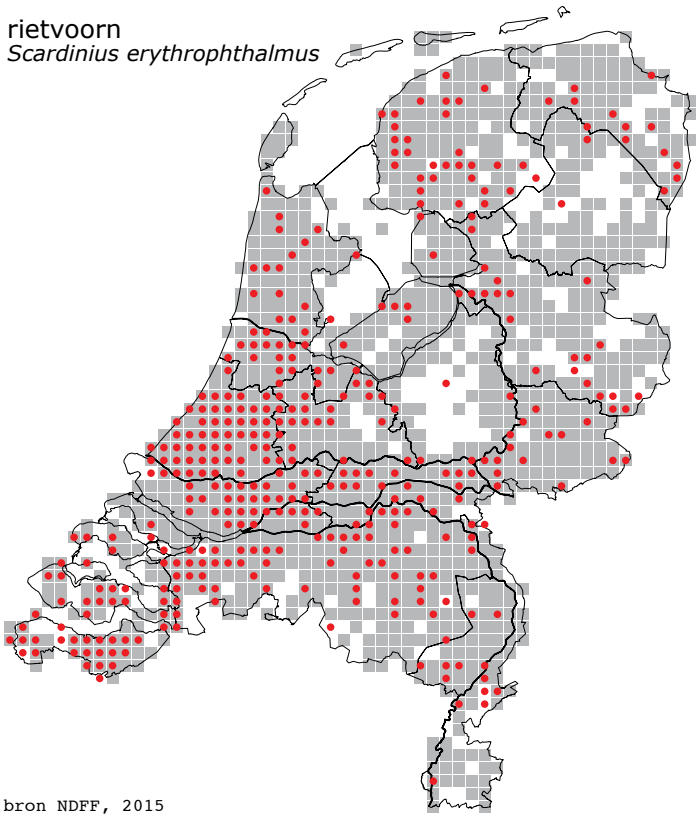

bron NDFF, 2015

rivierdonderpad
Cottus perifretum

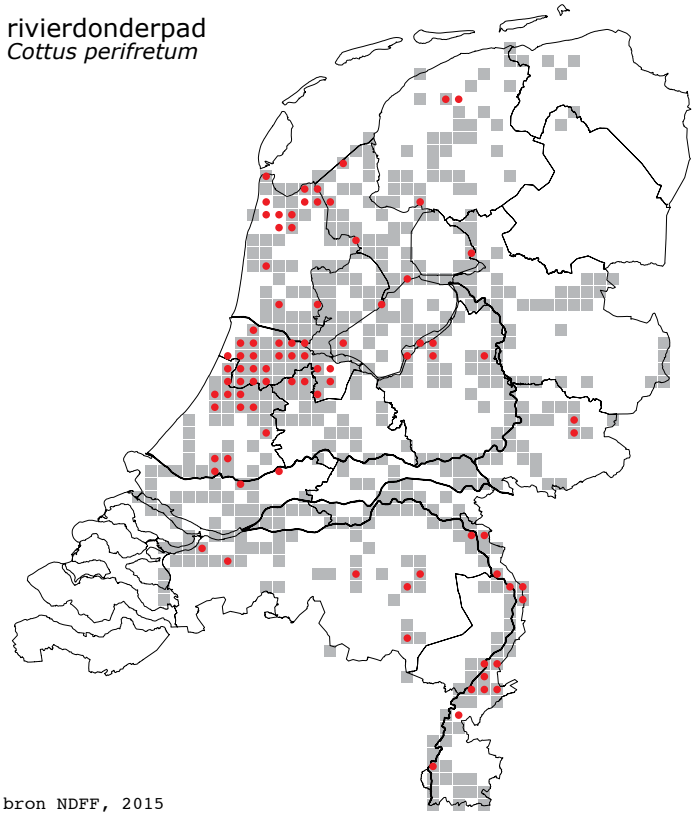

bron NDFF, 2015

riviergrondel
Gobio gobio

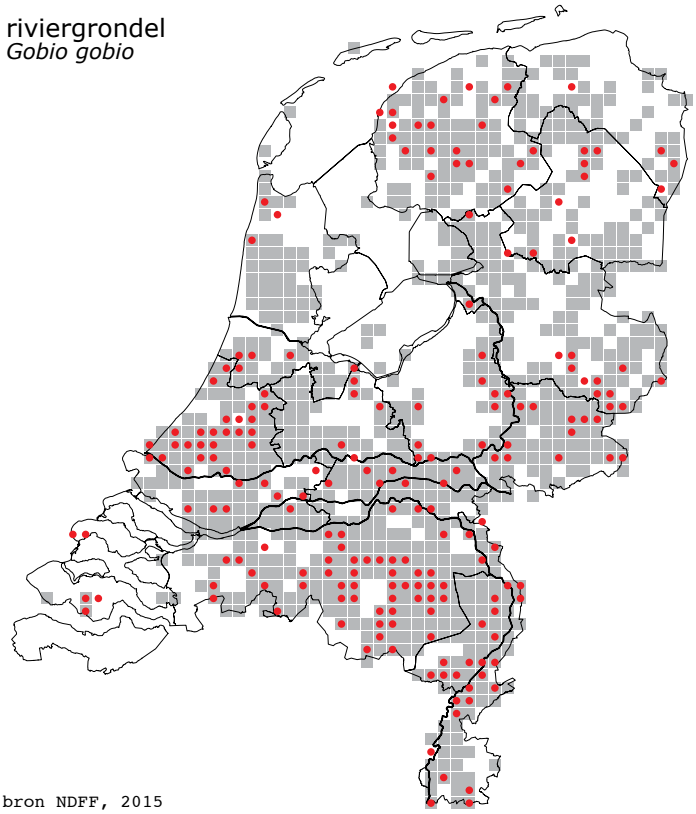

bron NDFF, 2015

rivierprik
Lampetra fluviatilis

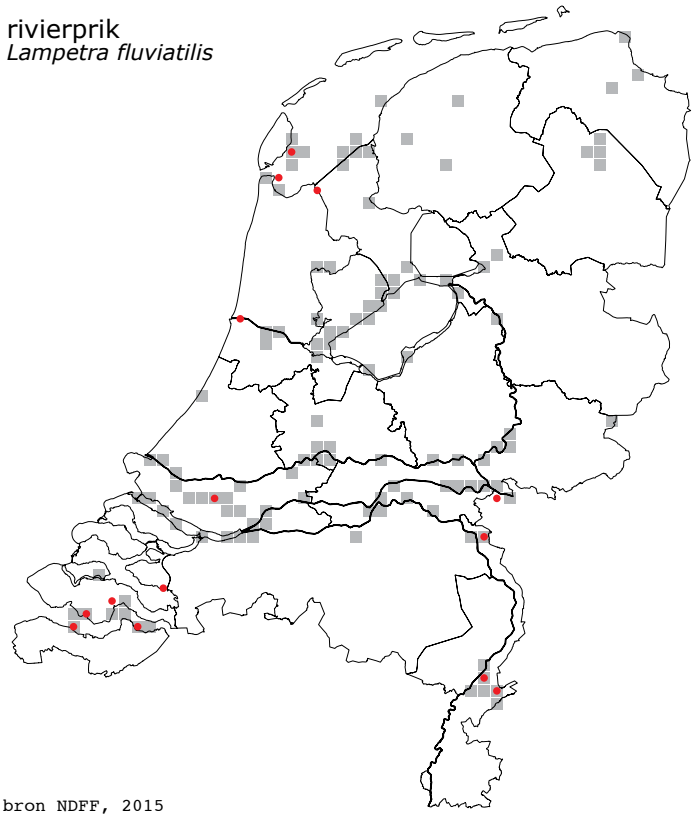

bron NDFF, 2015

roofblei
Aspius aspius

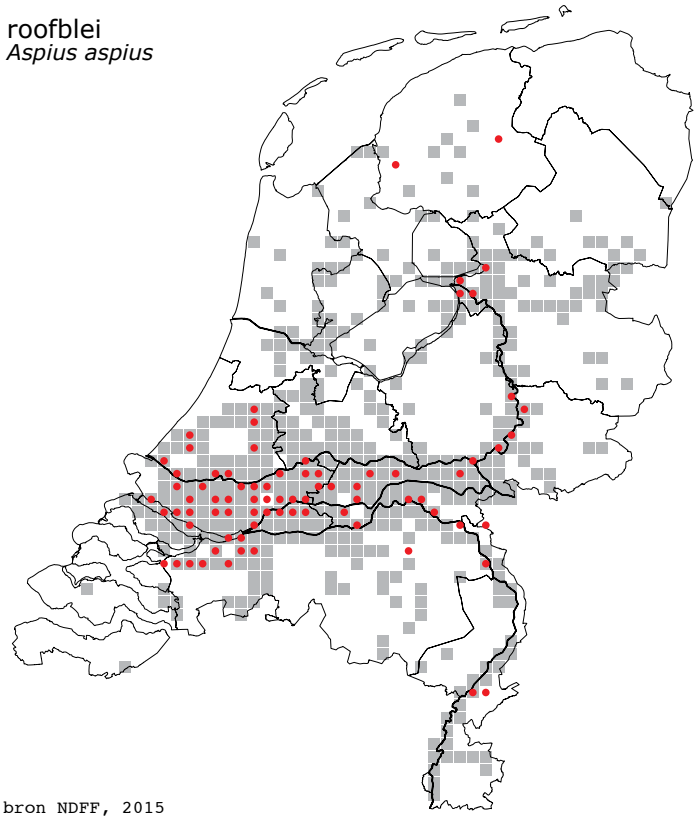

bron NDFF, 2015

serpeling
Leuciscus leuciscus

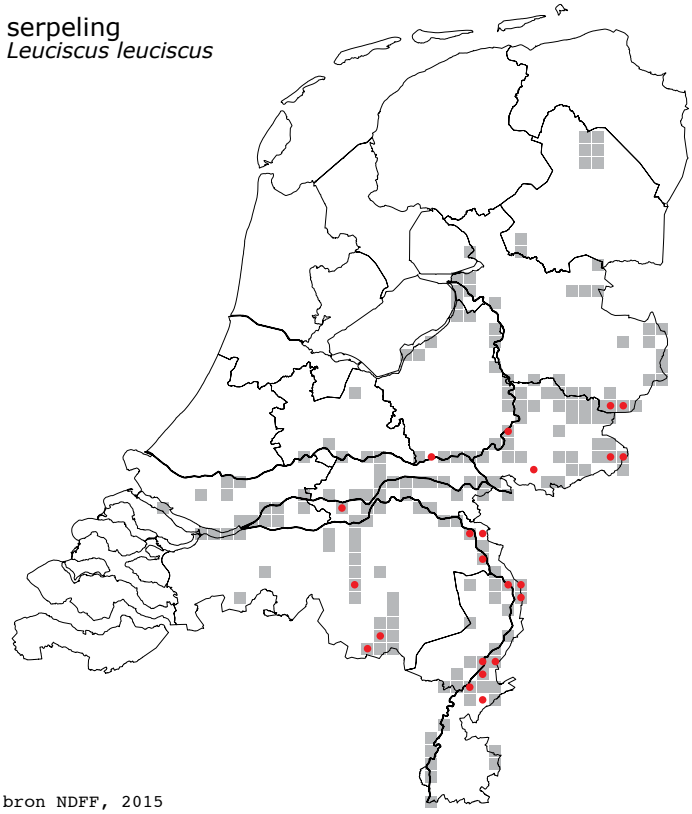

bron NDFF, 2015

sneep
Chondrostoma nasus

bron NDFF, 2015

snoek
Esox lucius

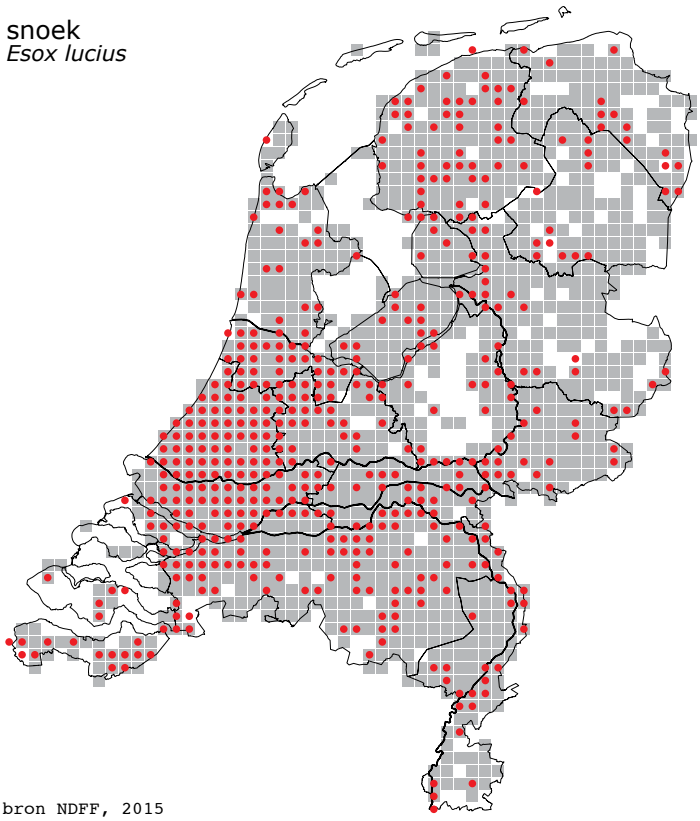

bron NDFF, 2015

snoekbaars
Sander lucioperca

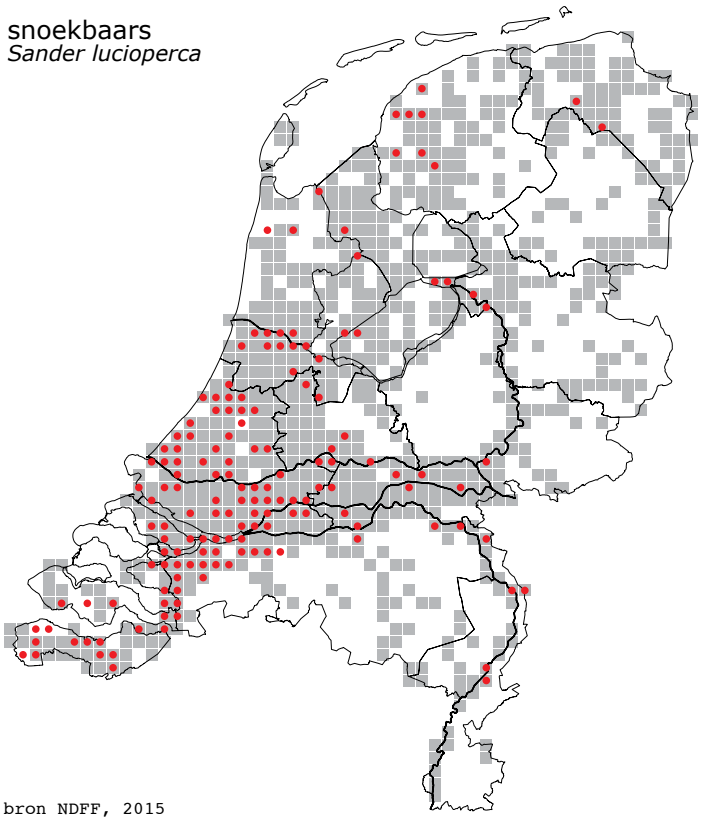

bron NDFF, 2015

spiering
Osmerus eperlanus

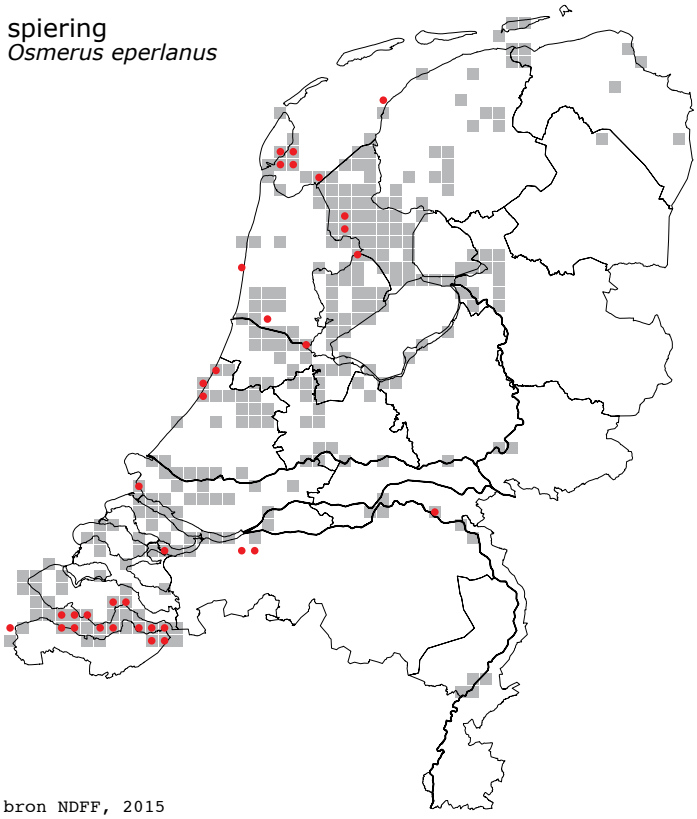

bron NDFF, 2015

tiendoornige stekelbaars
Pungitius pungitius

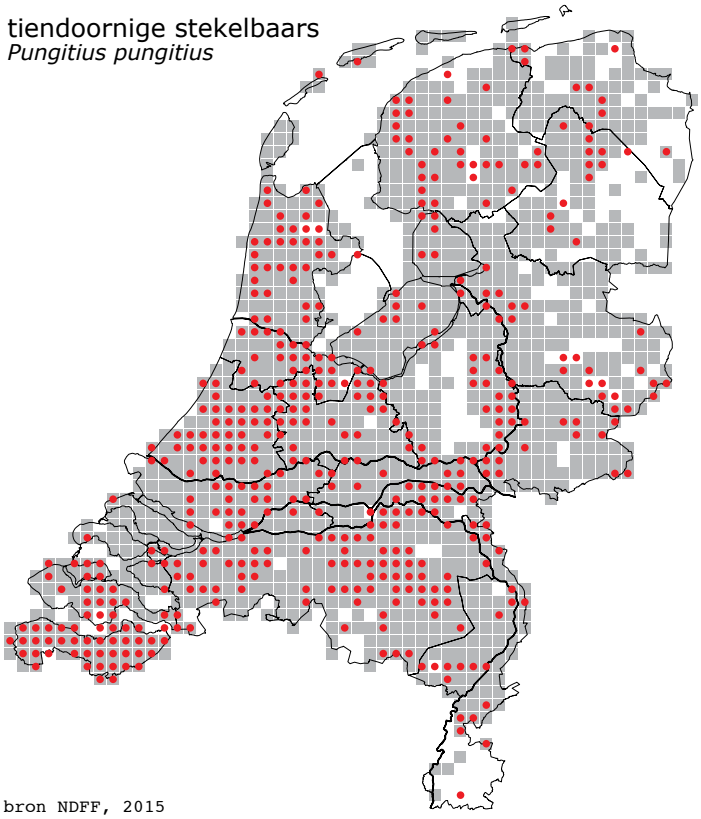

bron NDFF, 2015

Waarnemingenoverzicht 2014

RAVON

vetje
Leucaspius delineatus

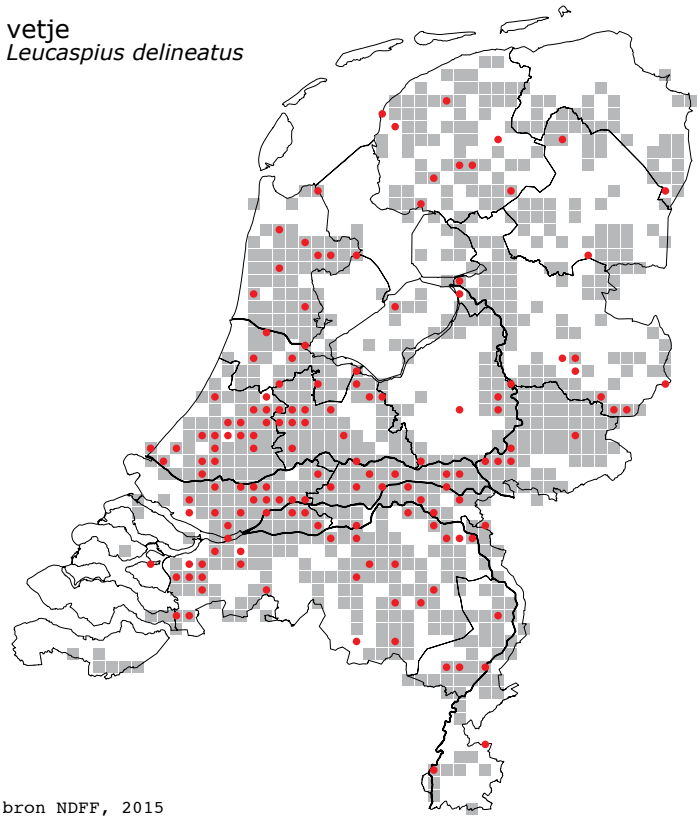

bron NDFF, 2015

vlagzalm
Thymallus thymallus

bron NDFF, 2015

winde
Leuciscus idus

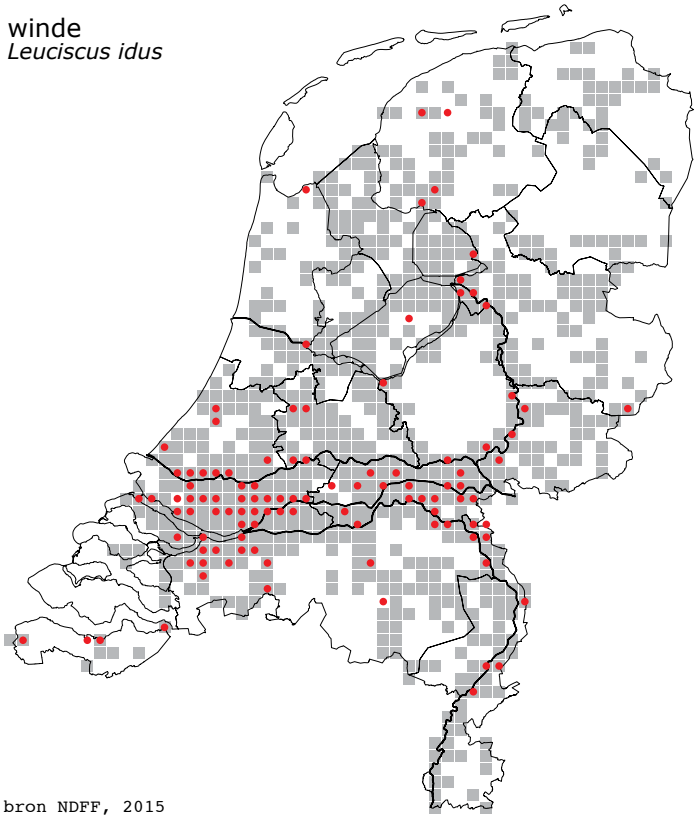

bron NDFF, 2015

witvingrondel
Romanogobio belingi

bron NDFF, 2015

zalm
Salmo salar

bron NDFF, 2015

zeelt
Tinca tinca

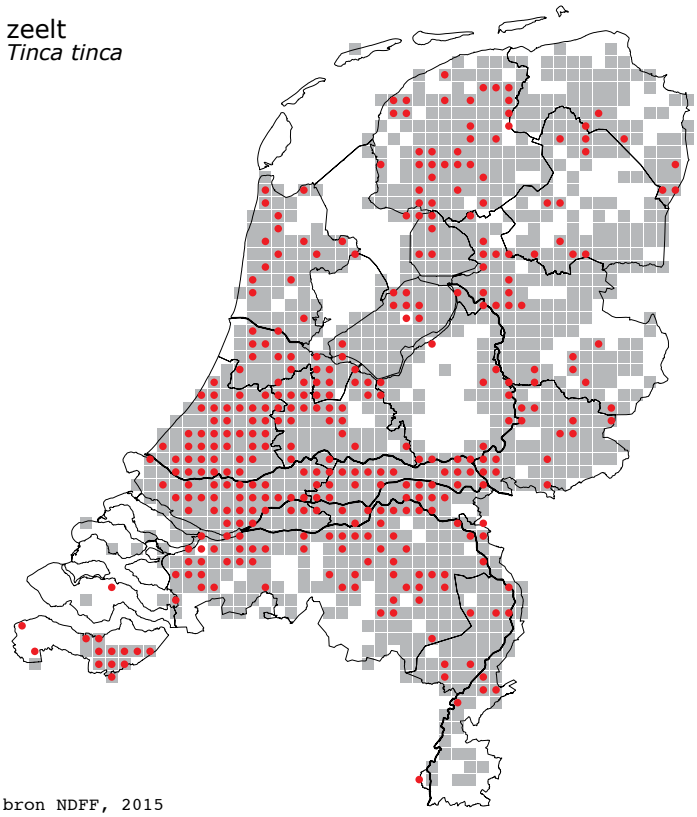

bron NDFF, 2015

zeeprik
Petromyzon marinus

bron NDFF, 2015

Zeeprik (Foto: blikonderwater.nl)

zilverkarper
Hypophthalmichthys molitrix

bron NDFF, 2015

zonnebaars
Lepomis gibbosus

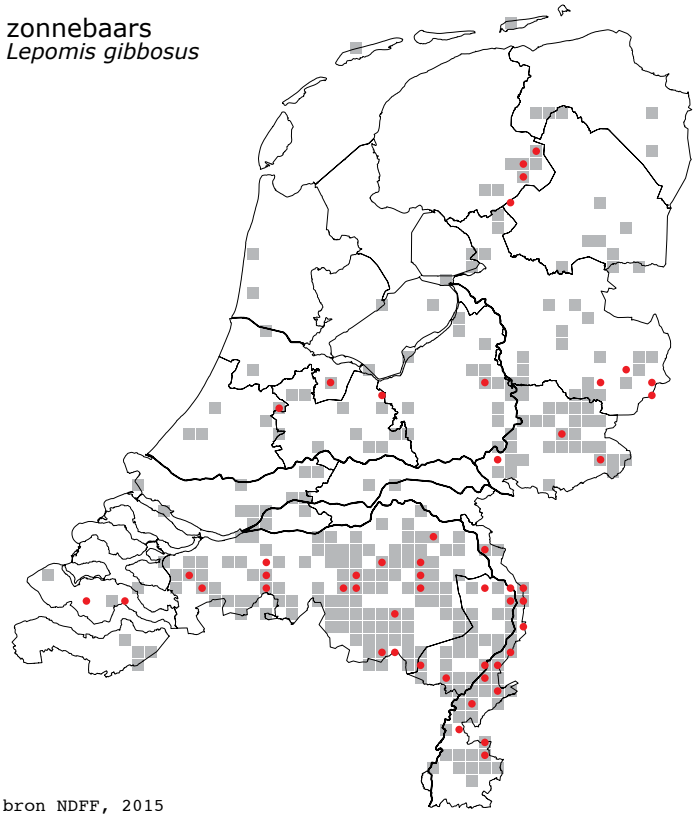

bron NDFF, 2015

zwartbekgrondel
Neogobius melanostomus

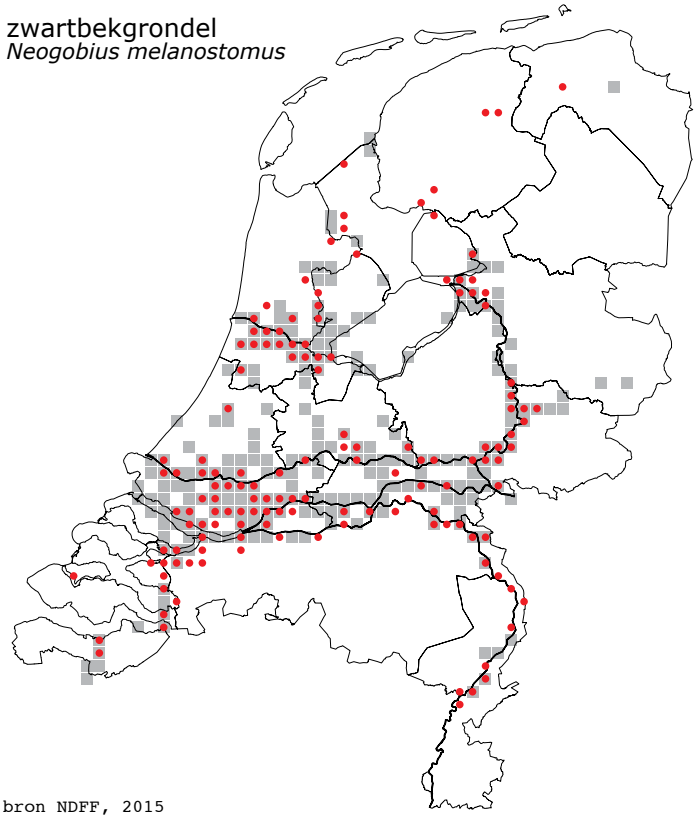

bron NDFF, 2015

zwarte dwergmeerval
Ameiurus melas

bron NDFF, 2015